

Enquesta Condicions de Vida de Valls 2017

[ECVV2017]

CÀTEDRA D'INCLUSIÓ SOCIAL
Universitat Rovira i Virgili

Índex de continguts

1. Fitxa tècnica i aspectes metodològics.....	4
1.1 Fitxa tècnica	4
1.2 Factors de ponderació.....	5
1.3 Equivalència mostra / padró.....	6
1.4 Principals característiques socials i demogràfiques de les persones enquestades: sexe, edat, estat civil, nivell màxim d'estudis assolit, lloc de naixement i relació amb l'activitat.....	8
1.5 Principals característiques socials i demogràfiques de les llars enquestades: membres que hi viuen i tipologia.....	9
2. Habitatge.....	11
3. L'estat de salut.....	14
4. Economia, pobresa i privació.....	17
4.1. Economia.....	17
4.2. Pobresa.....	19
4.3. Privació.....	28
5. Coneixement de l'entorn, participació i relacions socials.....	33
5.1. El coneixement de l'entorn	33
5.2. Participació i relacions socials.....	39
6. La valoració subjectiva de les condicions de vida.....	47
6.1 Sobre el nivell de vida de les llars.....	47
6.2 Sobre l'evolució del municipi.....	52
Conclusions.....	56
1. L'Enquesta de Condicions de Vida de Valls 2017 en 50 dades.....	56
Capítol 1	56
Capítol 2.....	57

Capítol 3.....	57
Capítol 4.....	58
Capítol 5.....	60
Capítol 6.....	61
2. Reflexions finals. La situació social a Valls.....	62

1. Fitxa tècnica i aspectes metodològics

1.1 Fitxa tècnica

- Període de realització del treball de camp: de desembre del 2016 al maig del 2017.
- Realització del treball de camp: Càtedra d'Inclusió Social i Gabinet CERES.
- Número de persones enquestadores: 15.
- Número total de llars enquestades: 581 llars.
- Número total d'individus que habiten en les llars enquestades: 1.704 habitants.
- Número mitjà de substitucions (per absència, per negar-se a participar, etc.): 2,4 per cada enquesta feta.
- Marge d'error per a variables individuals (com el càlcul de pobresa): 2,3%¹.
- Marge d'error per a variables del conjunt de llar (a partir d'una estimació del nombre de llars total de Valls segons el cens de 2011): 3,9%.
- Es garanteix el secret estadístic. Les microdades individualitzades no poden fer-se públiques ni comunicar-se a cap persona o entitat (seguint el protocol marcat per la Llei 23/1998, de 30 de desembre, d'estadística de Catalunya).

¹Per aquesta mateixa variable, el marge d'error en l'Enquesta de Condicions de Vida de l'Institut Nacional d'Estadística és del 2,7% l'any 2015, el darrer amb dades disponibles. S'assumeix un nivell de confiança del 95% i una heterogeneïtat $p=q=0,5$.

En el disseny de la investigació es va sol·licitar una major atenció a la realitat del Barri Antic de Valls. Per respondre a aquesta petició, es va efectuar una sobrerrepresentació de la mostra de les llars ubicades al Barri Antic per tal de millorar-ne la representativitat.

Submostra Barri Antic

- **Número de llars enquestades al Barri Antic: 124 (21,1% del total).**
- **Número de persones que habiten en les llars enquestades al Barri Antic: 384 (22,5% del total).**
- **Marge d'error (per a variables individuals: com el càlcul de pobresa): 4,5%.**
- **Marge d'error (per a variables de llar): 8,1%.**

1.2 Factors de ponderació

A causa de la sobrerrepresentació de la mostra del Barri Antic, una vegada realitzat el treball de camp es va ponderar el pes de cada llar per adequar el perfil de la mostra amb el perfil poblacional del municipi. A més de la pertinença al Barri Antic, s'ha tingut en compte l'edat de la persona entrevistada, discriminant en funció de si tenia 65 anys o més o si tenia menys de 65 anys, i el número de membres de la llar. Mentre que en les dues primeres s'ha utilitzat la informació del padró de Valls, en la tercera s'ha utilitzat una *proxy* a partir de les dades del conjunt de Catalunya.

Un cop ponderat el nombre d'enquestes realitzades, el 8,1% de les persones sobre les que s'ha obtingut informació viuen al Barri Antic i el 91,9% a la resta de Valls.

A continuació s'exposa la taula d'equivalència resultant:

Factor de ponderació aplicat a la matriu

Barri	Edat de la persona entrevistada	Número de membres de la llar	Mostra	Estimació real	Factor de ponderació aplicat	
Barri Antic	65 i més	1	9	29,7695	3,31	
		2	16	37,98694	2,37	
		3	3	24,59975	8,20	
		4	2	20,05248	10,03	
		5	0	5,165706	0,00	
		6 i més	1	1,616809	1,62	
	Total 65 i més			31	119,1952	
	Menys de 65	1	8	163,5402	20,44	
		2	15	208,6831	13,91	
		3	21	135,1399	6,44	
		4	31	110,1593	3,55	
		5	15	28,37806	1,89	
		6 i més	3	8,882021	2,96	
	Total menys 65			93	654,8048	
	Total Barri Antic			124	774	
				Mostra	Estimació real	
	Resta de Valls	65 i més	1	26	416,0904	16,00
2			71	530,946	7,48	
3			17	343,8325	20,23	
4			4	280,2749	70,07	
5			1	72,20143	72,20	
6 i més			0	22,59826	0,00	
Total 65 i més			119	1666		
Menys de 65		1	17	1793,734	105,51	
		2	76	2288,868	30,12	
		3	113	1482,236	13,12	
		4	95	1208,244	12,72	
		5	21	311,2549	14,82	
		6 i més	13	97,41938	7,49	
Total menys 65			336	7182		
Total resta			457	8848		

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

1.3 Equivalència mostra / padró

A continuació s'incorporen les taules d'equivalència existent entre el perfil de la mostra a l'enquesta i el padró de Valls de 2016, per les variables d'edat, lloc de naixement i sexe. Com s'aprecia, el mecanisme de ponderació ha permès una adequació substancial de les característiques de la mostra a les dades del padró. Existeix, no obstant, una lleugera infrarepresentació de població nascuda a la resta de l'Estat i una lleugera infrarepresentació de la nascuda a l'estranger.

Equivalència mostra / padró. Edat

	Mostra 2017	Valls 2016 Padró
	%	%
0 a 15 anys	16,4	16,5
16 a 29 anys	15,9	15,9
30 a 64 anys	49,4	50,2
65 anys i més	18,2	17,3

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta i del Padró municipal de 2016

Equivalència mostra / padró. Lloc de naixement

	Mostra 2017	Padró 2016
	%	%
Catalunya	74,3	68,6
Resta de l'Estat	13,6	16,7
Estranger	12,1	14,7

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta i del Padró municipal de 2016

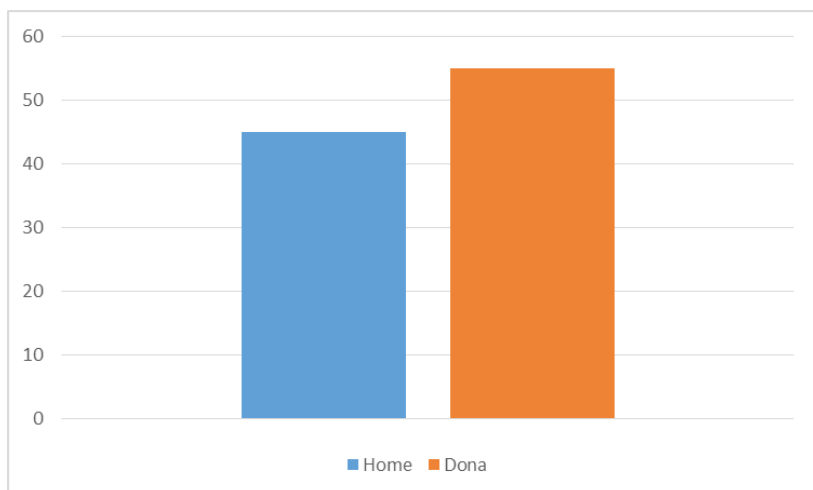
Equivalència mostra / padró. Sexe

	Mostra 2017	Padró 2016
	%	%
Home	49	49,8
Dona	51	50,2

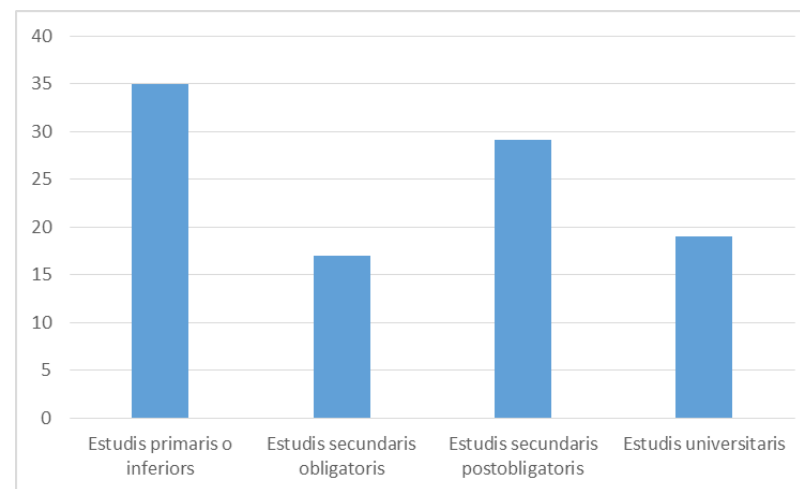
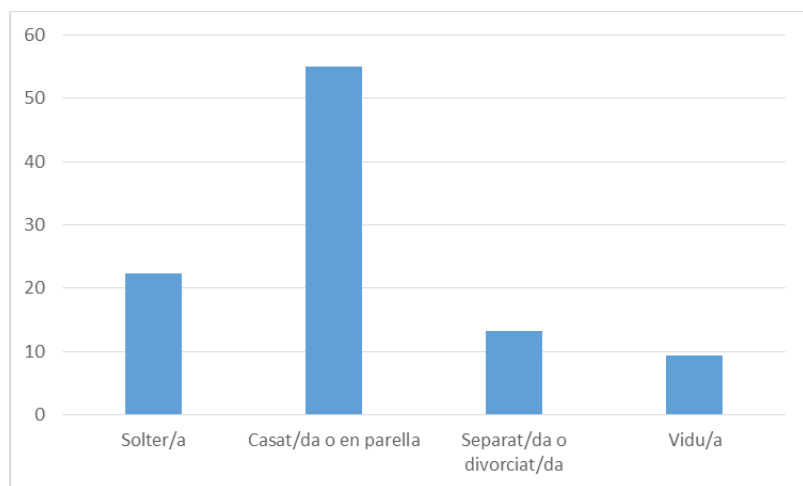
Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta i del Padró municipal de 2016

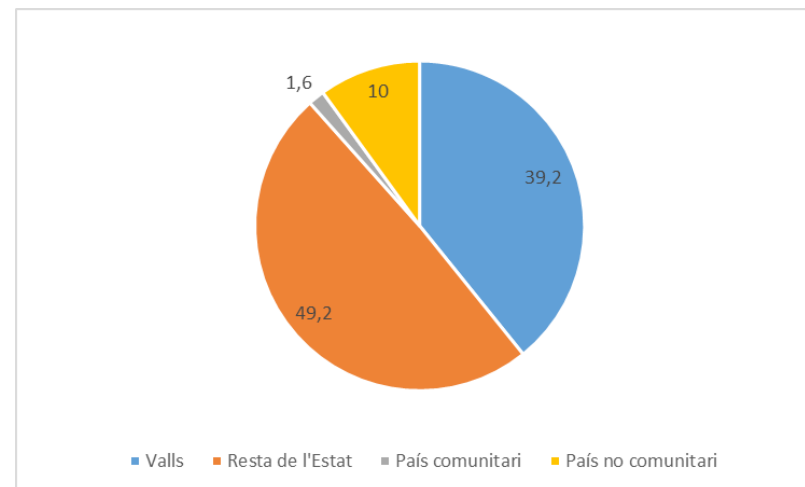
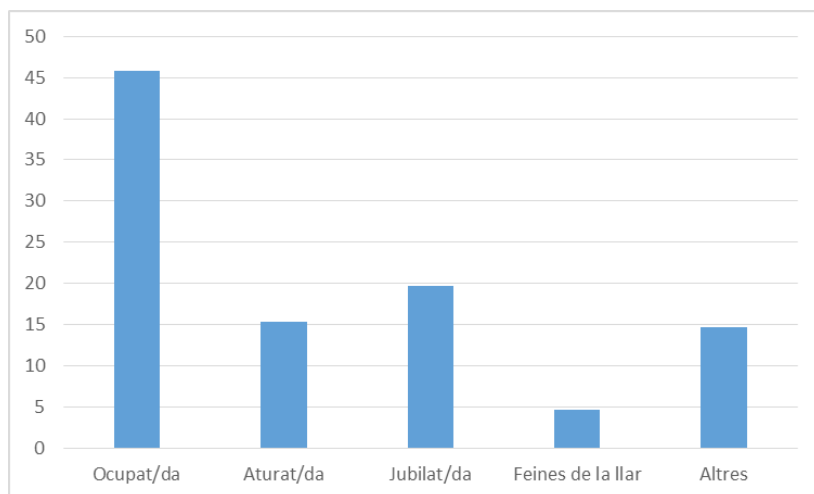

1.4 Principals característiques socials i demogràfiques de les persones enquestades: sexe, edat, estat civil, nivell màxim d'estudis assolit, lloc de naixement i relació amb l'activitat

	Valls
Edat mitjana	51,7
Màxim	96
Mínim	16
Quartil 1 (25%)	Fins 40 anys
Quartil 2 (25%)	De 40 a 54 anys
Quartil 3 (25%)	De 54 a 62 anys
Quartil 4 (25%)	Més de 62 anys

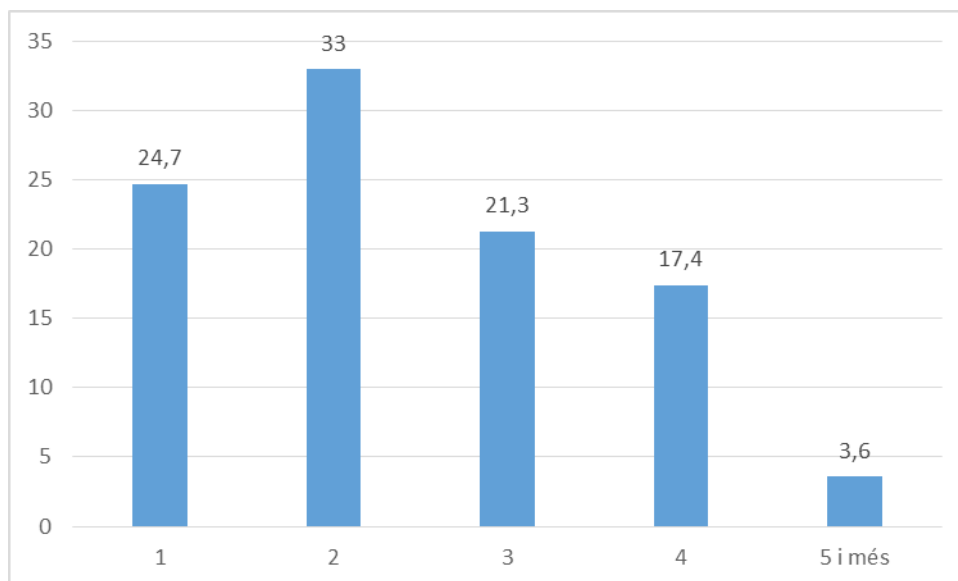
Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

1.5 Principals característiques socials i demogràfiques de les llars enquestades: membres que hi viuen i tipologia

La major part de llars estan formades per dos membres, seguides per les unipersonals i per les de tres membres. Tot i que no tenim dades longitudinals per a Valls, a nivell de Catalunya ja s'alerta de l'emergència de llars cada vegada menys nombroses i, segurament, aquesta serà una tònica en el futur, també al municipi.

Número de membres de les llars

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

El 39,3% de les llars està formada per una parella d'adults que viu amb familiars, majoritàriament infants. És el tipus de llar predominant.

A continuació, una de cada quatre llars del municipi està formada per una única persona (a Catalunya, les dades del cens del 2011 apuntaven a un 23,3% per al conjunt del país, a un 23,6% per al Camp de Tarragona i a un 22,0% per a l'Alt Camp). Amb el mateix registre hi ha les llars formades per una

parella sola. Les llars monoparentals representen aproximadament el 10% del total, mentre que altres tipus de llar tenen una presència més reduïda.

Tipologia de les llars

	Valls
Una persona sola	24,7
Un adult que viu amb altres familiars, que no són parella (per exemple, infants)	9
Parella que viu sola	24,7
Parella que viu amb altres membres (per exemple, infants)	39,3
Llar formada per dos nuclis (dues famílies), o un nucli familiar i altres membres que no són de la família	1,4

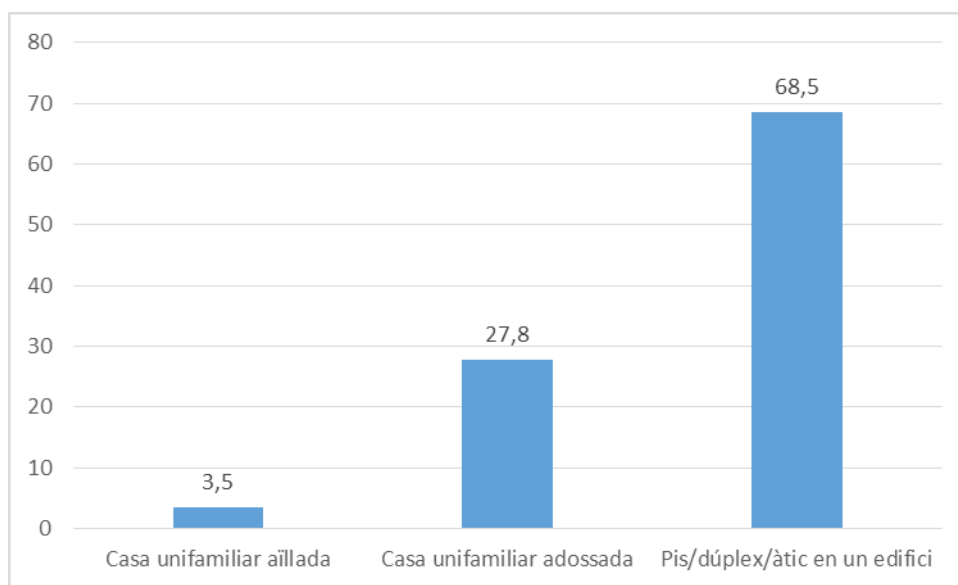
Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

2. Habitatge

La major part dels habitatges són pisos en edificis comunitaris (68,5%). Representen gairebé set de cada deu llars enquestades. A continuació trobem les cases unifamiliars adossades (27,8%). La presència de cases unifamiliars aïllades és menor (3,5%).

Tipus d'habitatge

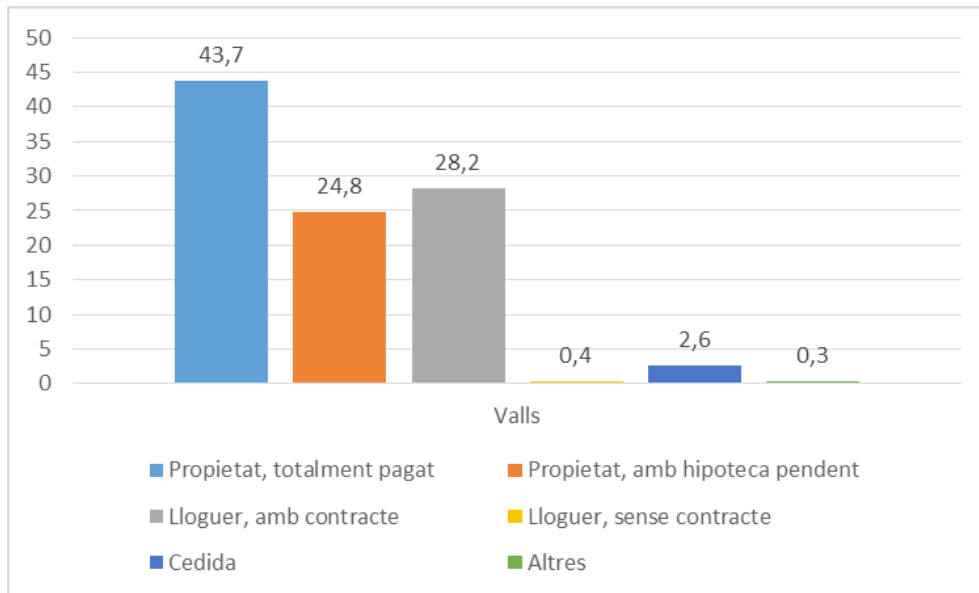

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

El 68,5% de les llars vallenques són propietàries del seu habitatge, majoritàriament sense pagaments pendents (43,7%) respecte a les que tenen la hipoteca en vigor (24,8%). El lloguer és el règim de tinença del 28,2% de les llars.

Règim de tinença

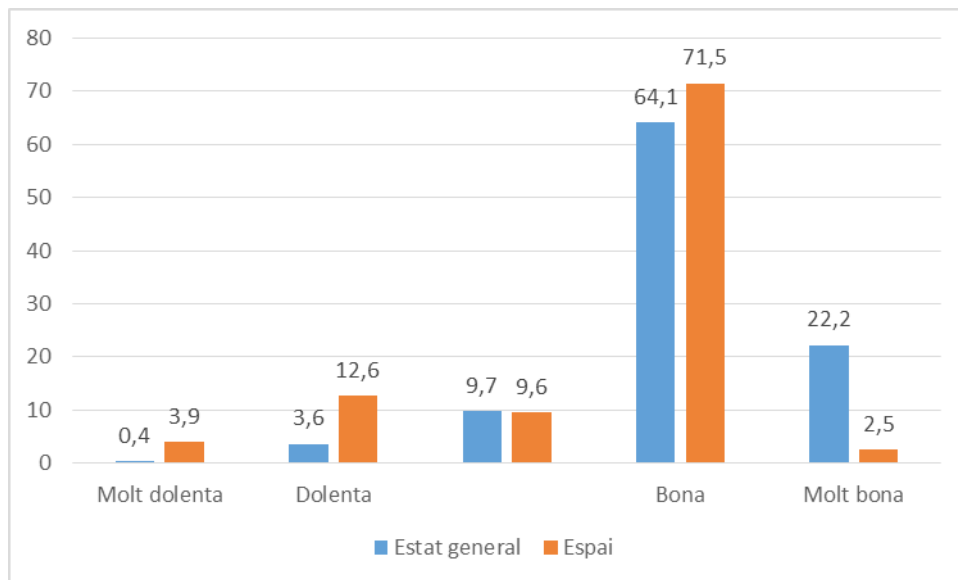

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

La major part dels habitants atorguen una valoració bona (70,2%) o molt bona (14%) a l'estat general del seu habitatge. Els casos de valoració dolenta o molt dolenta queden per sota del 10% (5,3% i 0,8%, respectivament). Pel que fa a l'espai, aquest disposa d'una valoració més positiva, amb un 86,3% de població que en fa una valoració bona o molt bona, per un 4% que en fa una valoració dolenta o molt dolenta.

Valoració de l'habitatge: estat general i espai

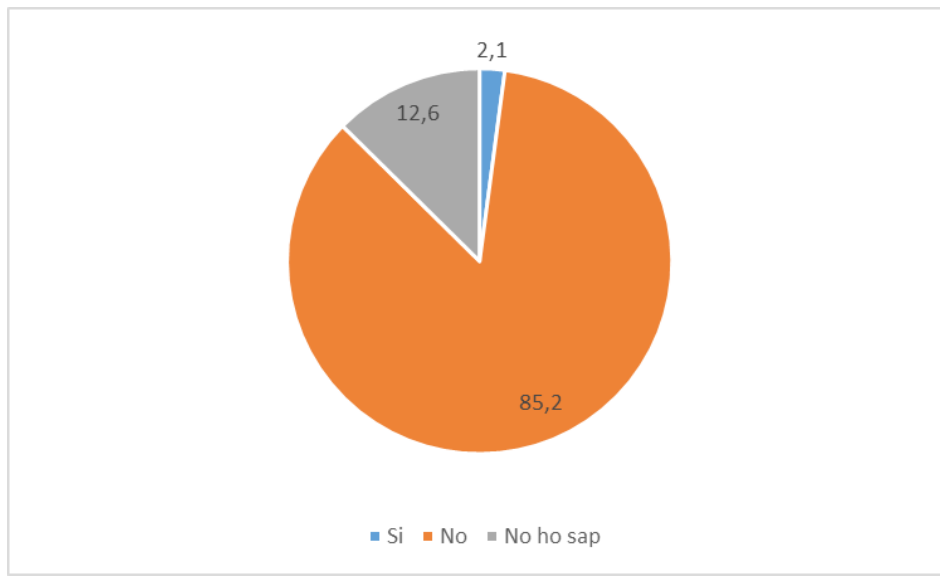

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

El 85,2% dels habitatges no està sotmès a cap modalitat de protecció oficial o pública.

Percentatge d'habitatges sotmesos a alguna modalitat de protecció oficial o pública

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

La despesa mitjana en concepte d'hipoteca i/o lloguer (incloent altres despeses com el pàrquing) ascendeix a 445,2 euros mensuals per al conjunt del municipi.

Despesa mitjana mensual de l'habitatge (Valls)

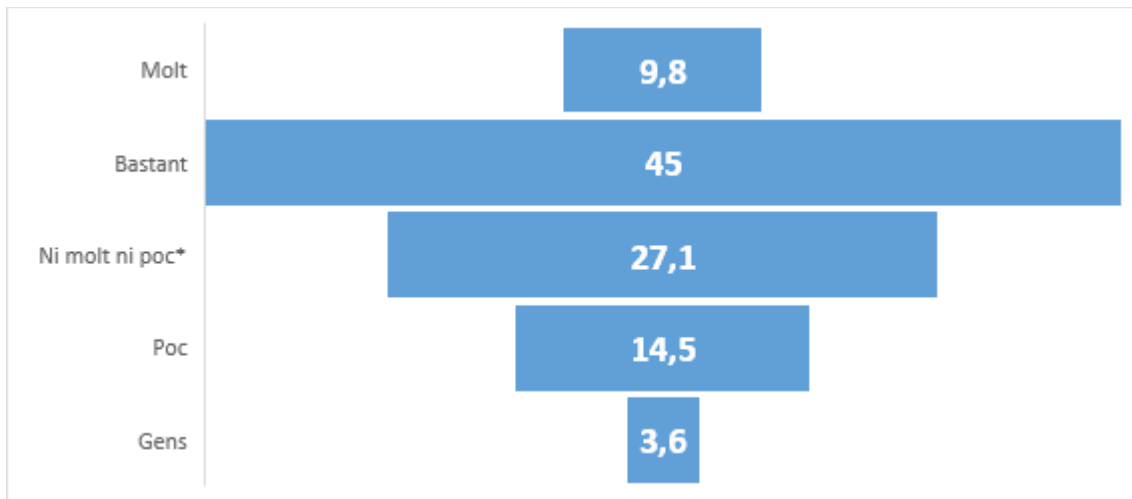
	Mitjana
Valls	445

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

Pel que fa a la valoració subjectiva d'aquest cost, més de la meitat de llars vallenques indiquen que han de fer un esforç molt (9,8%) o bastant (45%) gran per afrontar les despeses de l'habitatge. Per contra, un 18,1% consideren que l'esforç és baix o inexistent, majoritàriament lligades als règims de propietat sense hipoteca pendent.

Valoració sobre si les despeses de l'habitatge representen un esforç econòmic a la seva llar

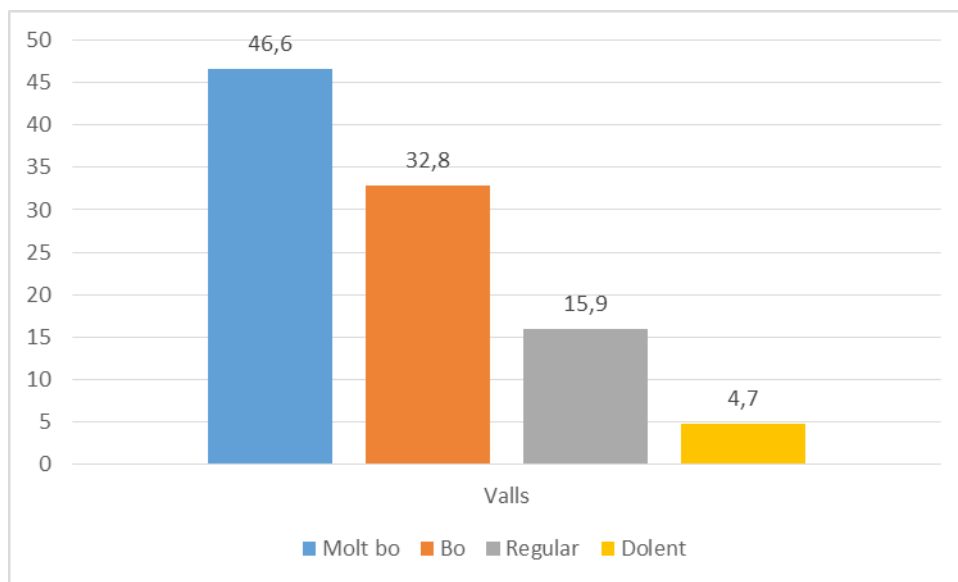
Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

3. L'estat de salut

El 4,7% de la població enquestada declara tenir un estat de salut dolent o molt dolent (a Catalunya el percentatge és del 8%), per un 79,4% amb estat de salut bo o molt bo (Catalunya = 70,4%).

Estat de salut de la població enquestada

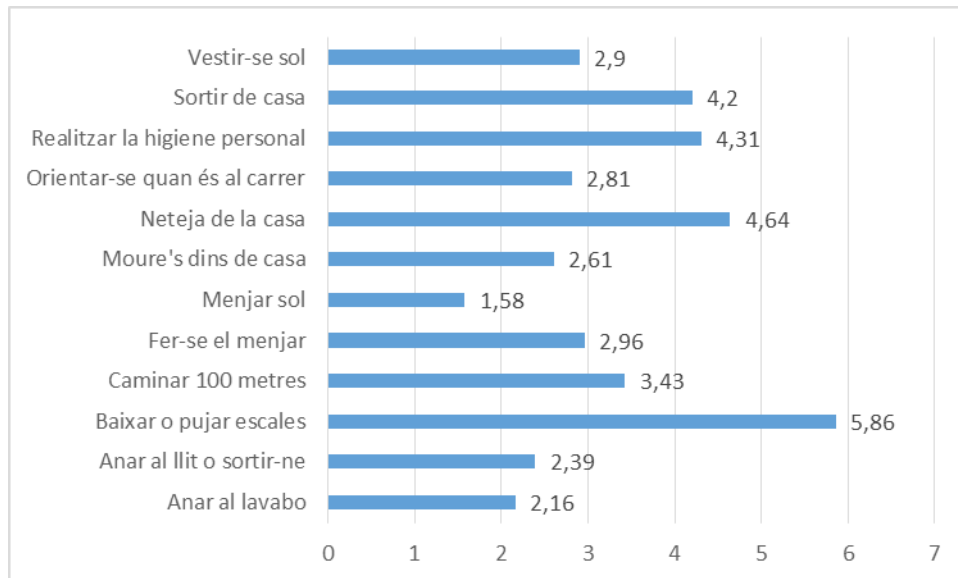

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

Pel que fa a la tipologia de limitacions derivades de problemes de salut, les més habituals són baixar o pujar escales (5,9% de llars on algun membre presenta aquesta problemàtica), fer la neteja de la casa (4,6%) i realitzar la higiene personal (4,3%).

Percentatge de llars en les que es presenta algun tipus de limitació en algun dels seus membres

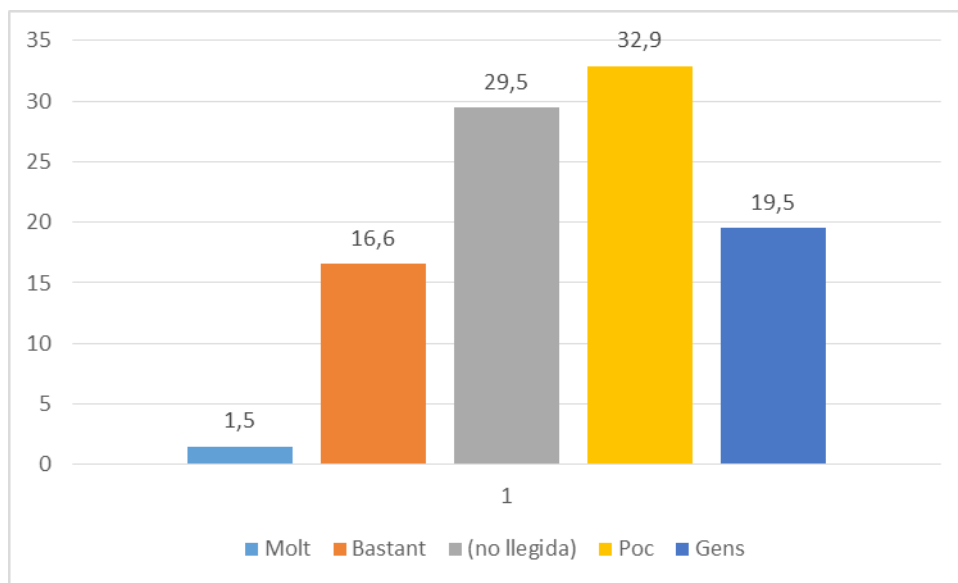

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

Finalment, al conjunt del municipi, l'1,5% de llars apunta que han de fer molt d'esforç per cobrir les despeses relacionades amb la salut, i un 16,6% que han de fer bastant d'esforç, mentre que un 19,5% apunta que aquestes despeses no representen cap esforç i el 32,9% que representen poc esforç.

Fins quin punt suposen un esforç econòmic per a la llar les despeses totals en salut

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

4. Economia, pobresa i privació

4.1. Economia

L'economia és un dels elements que ens permet estimar el grau de benestar de la població d'un territori. Nosaltres ens hi hem aproximat a partir de tres enfocaments: la disponibilitat de renda, l'orientació de la despesa i la capacitat d'estalvi.

La renda mitjana per unitat de consum de la població vallenca es situa en 15.050 euros anuals i és lleugerament inferior a la mitjana catalana (18.828 euros anuals). Pel que fa a la renda mediana, els resultats tendeixen a una major convergència: a Valls el registre és de 16.694 i al conjunt de Catalunya de 16.757.

Renda mitjana i mediana per unitat de consum. Valls i Catalunya

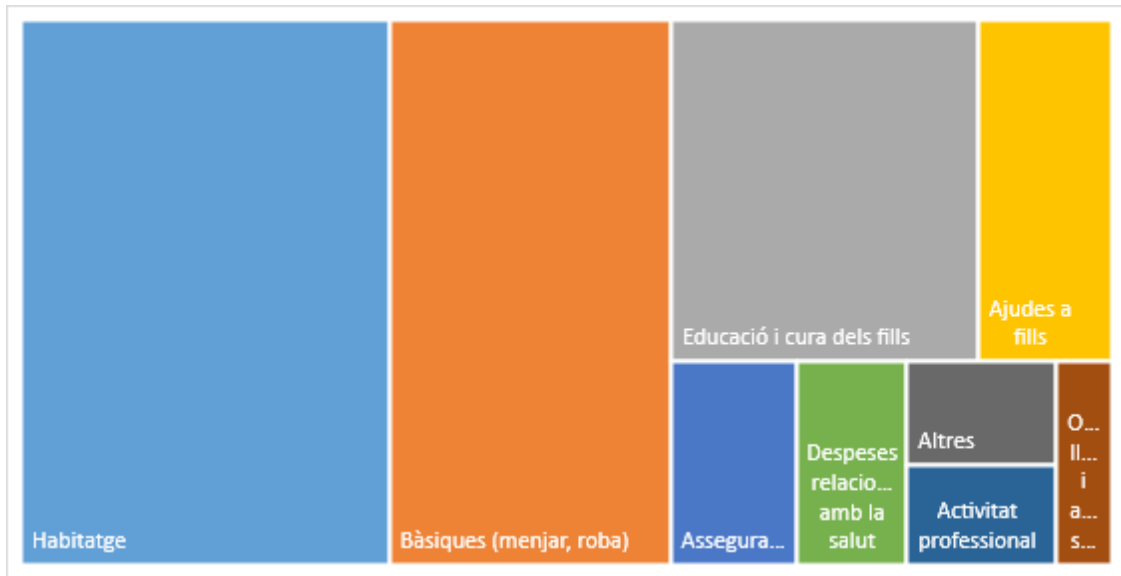
	Renda mitjana	Renda mediana
Valls	15.050	16.694
Catalunya	18.828	16.757

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta i de l'Enquesta de Condicions de Vida

Una de cada tres llars (33,7%) té en l'habitatge la seva despesa principal. A continuació hi ha les despeses bàsiques (un 25,8% de les llars la considera la despesa principal) i l'educació i cura dels fills (17,7%). Només una de cada quatre llars vallenques no té entre aquestes tres la seva despesa principal. La resta es reparteix entre ajudes a fills, assegurances, despeses relacionades amb la salut, etc.

Quina és la despesa principal de la llar?

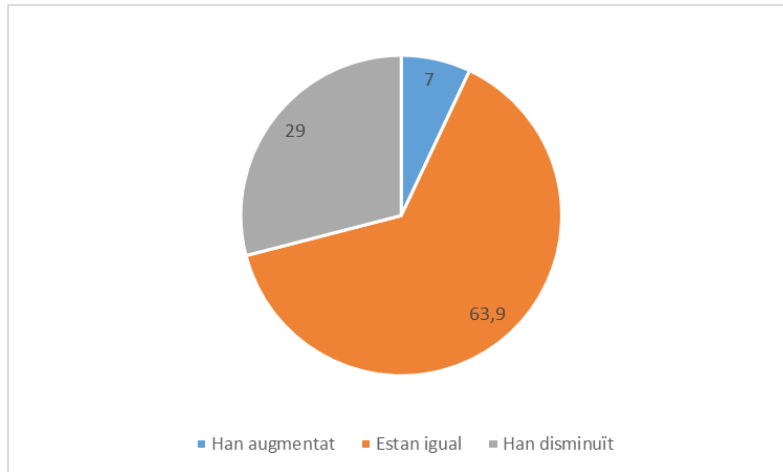
Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

El 63,9% de les llars indica que els estalvis s'han mantingut estables respecte l'any passat, per un 29% que considera que s'han reduït i un 7% diu que han augmentat.

Amb els estalvis actuals, el 40,2% de les llars indiquen que no podrien passar d'un mes sense començar a endeutar-se, i un 49% més podrien aguantar entre un mes i un any. Per tant, només un 10,8% de les llars podrien passar d'un any amb el nivell d'estalvis de què disposen. Pel que fa al grau d'endeutament, gairebé la meitat de llars es consideren gens endeutades (44,7%), seguides de les poc endeutades (33,9%). Per tant, gairebé vuit de cada deu llars vallenques consideren que el seu grau d'endeutament no és preocupant.

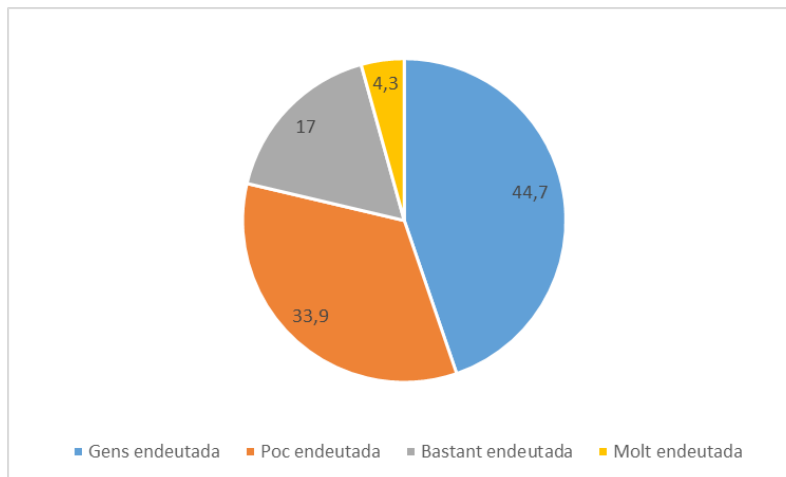

Variació dels estalvis de la llar durant el darrer any

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

Grau d'endeutament actual de la llar

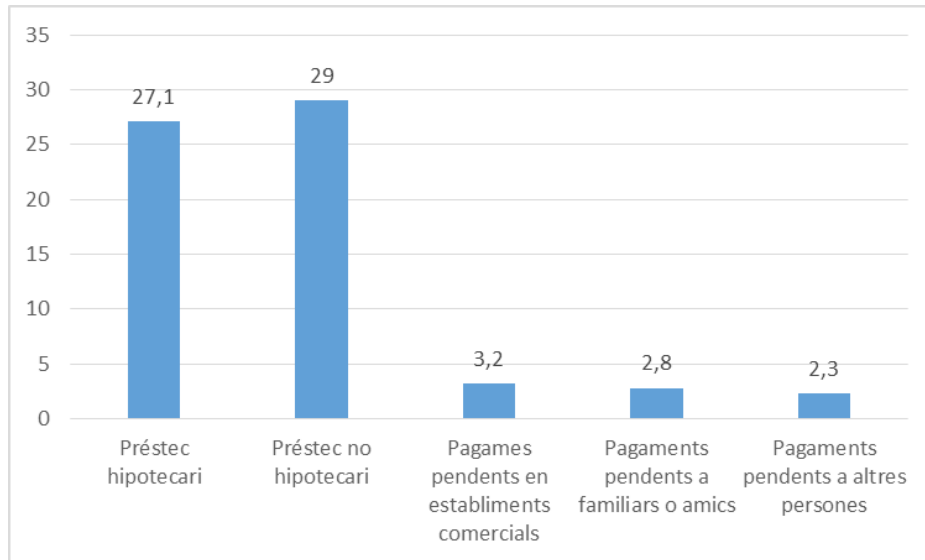

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

El 29% de les llars tenen pendents de pagament préstecs no hipotecaris i el 27% préstecs hipotecaris. El 3,2% tenen pagaments pendents en establiments comercials. Els préstecs vinculats a l'economia informal a les llars vallenques suposen un 2,8% en pagaments pendents familiars o amics i un 2,3% en pagaments pendents a altres persones.

Percentatge de llars amb préstecs o pagaments pendents

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

4.2. Pobresa

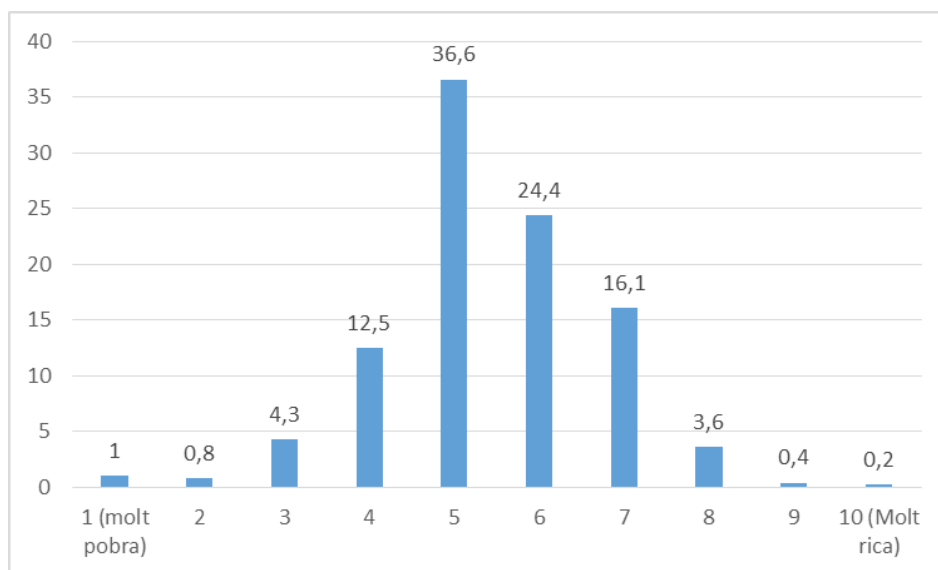
Ens hem aproximat a la mesura de la pobresa que afecta a les llars vallenques des d'una doble dimensió, tant subjectiva com objectiva.

La dimensió subjectiva deixa que siguin les llars les que s'autoposicionin en matèria de pobresa i té l'avantatge que la classificació no està determinada per un criteri extern marcat per l'investigador (per exemple, a partir d'un determinar l'indiar de renda) sinó a partir de la pròpia percepció del nivell de vida.

En una escala que varia entre 1 i 10, on 1 indica que la llar es considera molt pobre i 10 que es considera molt rica, la major part de llars vallenques s'han situat en les posicions intermèdies, amb una puntuació mitjana de 5,43. El 18,7% de les llars vallenques es situen en les quatre primeres categories (1 a 4), el 20,4% en les quatre categories superiors (7 a 10) i la majoria, un 61%, en les puntuacions 5 o 6.

Puntuació mitjana atorgada en una escala entre 1 i 10 sobre percepció de pobresa a la pròpia llar

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

Pel que fa a l'avaluació objectiva de la pobresa, els autors de l'informe volem alertar d'un aspecte habitual en enquestes d'ingressos (que creiem que ha augmentat en tractar-se d'una enquesta a nivell municipal, donat que ràpidament va córrer la veu sobre la seva elaboració) i, per tant, esperat: ens hem vist obligats a revisar les incongruències en les preguntes d'ingressos (contrastant-los amb preguntes clau com les dificultats per arribar a final de mes, la valoració de la llar en l'escala de pobresa, els membres de la llar i la situació ocupacional) i, posteriorment, a validar o invalidar les dades disponibles de cada cas. Això, sumat a la falta de resposta, fa que els resultats que mostrem aquí mostrin més una situació global de la posició del risc de pobresa al municipi que no pas una focalització concreta. Dit això, situem en poc menys d'una de cada quatre (24,9%) les persones que es troben per sota

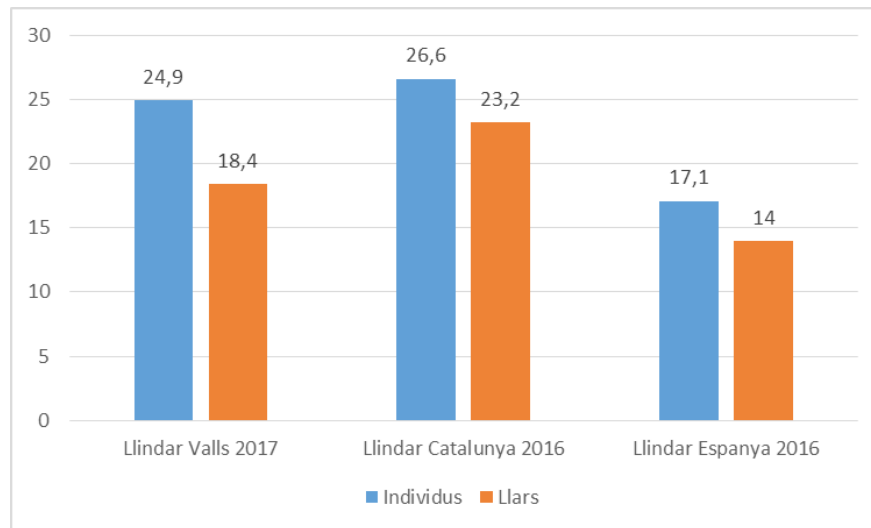
del llindar de pobresa² al municipi (amb el llindar de Valls situat en 7.056 euros per unitat de consum).

Si prenem com a referència el llindar del conjunt de Catalunya per a l'any 2016, la taxa augmenta 1,5 punts percentuals i es situa uns 7 punts per sobre de la mitjana catalana, mentre que si adoptem el llindar del conjunt de l'Estat el registre es redueix en 7,8 punts i passa a ser uns 5 punts inferior al risc de pobresa de l'Estat (22,3%, l'any 2016). Si transformem aquesta anàlisi al nombre de llars (i no al nombre de persones), veiem que els registres varien lleugerament: un 23,2% de les llars vallenques es troba per sota del llindar de pobresa de Catalunya (tot i que el seu major pes poblacional fa que representin el 26,6% de la població), un 14% es troba per sota del llindar espanyol i un 18,4% per sota del llindar de pobresa vallenc).

²La variable de pobresa ha estat construïda a partir de la informació dels ingressos del conjunt de membres de la llar. En els casos de falta de dades o de sospita d'existència de biaixos o errors, la variable ha estat depurada a partir d'un seguit de preguntes de control en referència als ingressos i de la pregunta sobre l'autoposicionament econòmic de la llar. Per al càlcul del llindar de pobresa s'ha utilitzat la metodologia de l'EUROSTAT: es situa en el 60% de la renda mediana per unitat de consum.

Estimació del percentatge d'individus i de llars situats sota diversos llindars de pobresa

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta i de l'Enquesta de Condicions de Vida

Com diem, entenem aquests resultats com una estimació de la situació real del municipi en termes de pobresa, amb una taxa de risc de pobresa que es situaria per sobre de la mitjana catalana però per sota de la mitjana espanyola. Aquesta estimació és coherent amb els càlculs que l'IDESCAT va fer per al 2012 (darrer any amb dades actualitzades), basats en les fonts tributàries, i que atribueixen una major afectació de la pobresa al municipi en la comparativa amb Catalunya. Tot i que les dades no siguin comparables directament amb els registres de pobresa perquè provenen de fonts diferents, situaven en un 32,1% el percentatge d'individus vallencs per sota del 60% de la renda mediana l'any 2012, el darrer amb dades disponibles, una xifra que era un 2,9% superior a la mitjana catalana (31,2%). En canvi, els registres de desigualtat d'aquestes mateixes fonts tributàries apuntaven a una menor desigualtat de rendes al municipi en relació al conjunt de Catalunya: l'índex de Gini (una mesura de desigualtat on 1 indica màxima igualtat i 100 màxima desigualtat) era de 47,8 a Valls i de 49,2 a Catalunya.

A aquesta mateixa conclusió hi arriben les dades de la taula següent, que mostren la renda mitjana de cadascun dels cinc quintils de llars (és a dir, trams formats per un 20% de llars ordenades segons el nivell d'ingressos). Com s'aprecia, la renda mitjana de cada quintil és inferior a Valls respecte a la mitjana catalana per al 2016, i també és inferior la desigualtat que s'estableix entre la renda acumulada pel cinquè quintil (30.608 euros per unitat de consum entre el 20% de llars amb més ingressos) i el primer (6.417 euros per unitat de consum entre el 20% de llars amb menys ingressos). A Valls la ràtio entre ambdós quintils es situa en 4,77 vegades mentre que a Catalunya és de 5,58. Per tant, amb la prudència que hem de tenir per haver treballat a partir de fonts d'informació diferents, les dades semblen corroborar l'existència d'un menor nivell de renda al municipi però, a la vegada, també d'uns menors nivells de desigualtat en la seva distribució.

Renda mitjana per unitat de consum per quintils de població i S80/S20

	Valls	Catalunya
Q1	6.417	6.635
Q2	11.813	12.416
Q3	16.308	16.490
Q4	20.000	21.567
Q5	30.608	37.008
Q5/Q1	4,77	5,58

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta i de l'Enquesta de Condicions de Vida

Treballant d'ara en endavant amb la referència del llindar vallenc, hem desagregat el risc de pobresa que afecta als individus vallencs en funció del seu perfil. D'entrada, el risc de pobresa és gairebé idèntic entre homes i dones (amb una incidència del 25% i 24,8%, respectivament), una igualtat habitual en els darrers anys a Catalunya i que s'accentua en els municipis amb major pes dels sectors de construcció i industrial, ocupats majoritàriament per homes i que han estat dels més afectats per la crisi econòmica.

Pel que fa al nivell formatiu, es fa evident que a mesura que s'obtenen més credencials educatives es redueixen les probabilitats de patir pobresa, i això també passa a Valls. Aproximadament una de cada tres persones que com a

molt ha acabat estudis primaris o secundaris obligatoris es troba en risc de pobresa (32,1% i 32,5%, respectivament), una proporció que cau a una de cada cinc entre la població amb estudis secundaris postobligatoris (19,2%) i a una de cada deu entre la població amb estudis universitaris (9,6%). En la distribució demogràfica, això significa que aproximadament 8 de cada 10 persones vallenques en risc de pobresa té com a màxim estudis secundaris obligatoris acabats.

D'altra banda, la pobresa vallenga afecta de manera especial a infants (amb una taxa d'incidència del 38,6%) i a persones joves (27,7%), i ho fa de manera moderada a les persones de 30 a 64 anys (22,1%) i a les de 65 anys i més (17,3%). Això significa que gairebé 4 de cada 10 persones en risc de pobresa a Valls té menys de 30 anys i que només 1 de cada 10 en té 65 o més. Són uns resultats coherents amb el conjunt de la realitat catalana i espanyola, que indiquen que la població en edat de jubilació s'ha pogut situar en un espai de protecció pel fet d'estar desvinculada dels condicionants que han afectat el mercat laboral els darrers anys i per disposar d'una font de rendes estable a través de les pensions de jubilació.

Per lloc de naixement, la taxa de pobresa és del 20,3% entre la població nascuda a l'Estat i del 52,8% entre la població nascuda a l'estranger, el que evidencia la desigualtat d'oportunitats evident en aquest perfil poblacional. Tot i tenir un pes demogràfic inferior (d'un 14,1% respecte al total de població vallenga, segons dades de l'IDESCAT per al 2016), la població nascuda a l'estranger suposa el 27,7% del total de població en risc de pobresa del municipi.

El fet de tenir una feina o d'estar en situació de jubilació es converteixen en elements de protecció davant de la pobresa. El risc de pobresa és similar en tots dos casos (13,4% i 13,8%, respectivament), una circumstància que es reproduïx al conjunt de Catalunya i de l'Estat. En canvi, entre la població aturada el risc de pobresa augmenta fins el 41,9%, mentre que altres situacions d'inactivitat (com la dedicació a tasques de la llar, la incapacitat o els estudis) presenten un risc de pobresa del 31,8%. A causa de la distribució de pesos poblacionals, la major part de població en risc de pobresa és inactiva

(34,5%), seguida de l'aturada (28,5%), l'ocupada (25,8%) i, finalment, la jubilada (11,2%).

Taxa de risc de pobresa i proporció sobre el total de població en risc de pobresa, segons perfils. Valls

	Taxa de pobresa	Proporció sobre el total de població en risc de pobresa
Home	25	51,6
Dona	24,8	48,4
Estudis primaris	32,1	44,1
Estudis obligatoris secundaris	32,5	35,0
Estudis postobligatoris secundaris	19,2	16,0
Estudis universitaris	9,6	4,9
De 0 a 15 anys	38,6	19,0
De 16 a 29 anys	27,7	17,3
De 30 a 64 anys	22,1	51,8
De 65 anys i més	17,3	11,8
Nascut a l'Estat	20,3	72,3
Nascut a l'estranger	52,8	27,7
Ocupat	13,4	25,8
Aturat	41,9	28,5
Jubilat	13,8	11,2
Altres situacions d'inactivitat	31,8	34,5
Barri Antic	38,2	14,3
Resta de Valls	22,7	85,7

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

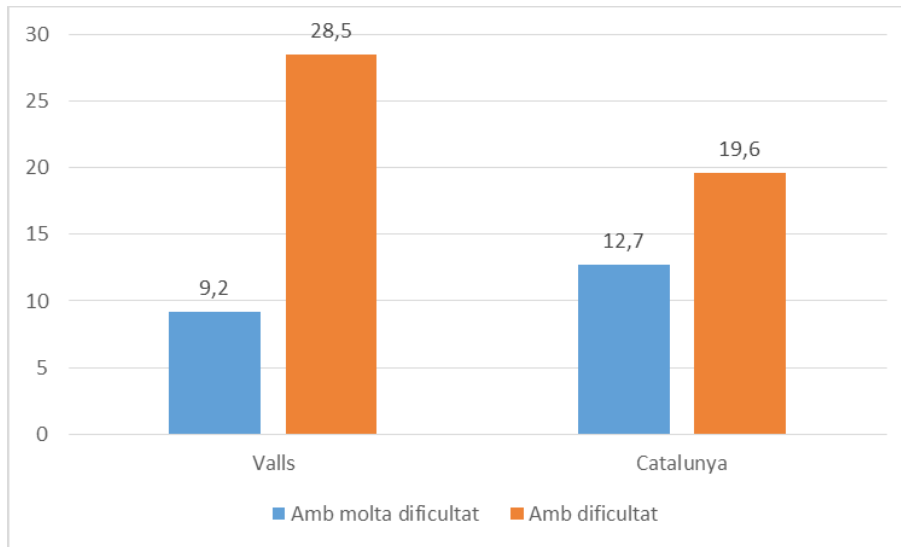
Aquests resultats són coherents amb la percepció subjectiva que les llars tenen sobre les dificultats per arribar a final de mes, en què els percentatges d'afectació són superiors a Valls respecte a la mitjana catalana. El 38,7% dels individus de Valls viu en llars que afirmen arribar a final de mes amb dificultat o amb molta dificultat. Són uns registres superiors als del conjunt de Catalunya (32,3% per a les dues categories de dificultat), si bé per a la categoria "Amb molta dificultat" els resultats globals de Valls són inferiors (9,2% respecte un 12,7%).

Entre les llars que han declarat arribar a final de mes amb dificultats o moltes dificultats, la major part (77%) apunta que la seva estratègia per fer front als

impediments econòmics passa per ajustar les despeses a les constriccions del pressupost disponible. En segon lloc, un 11% declara haver recorregut a Serveis Socials, a familiars (6%), demanar préstecs (2%) o altres accions no determinades específicament (4%).

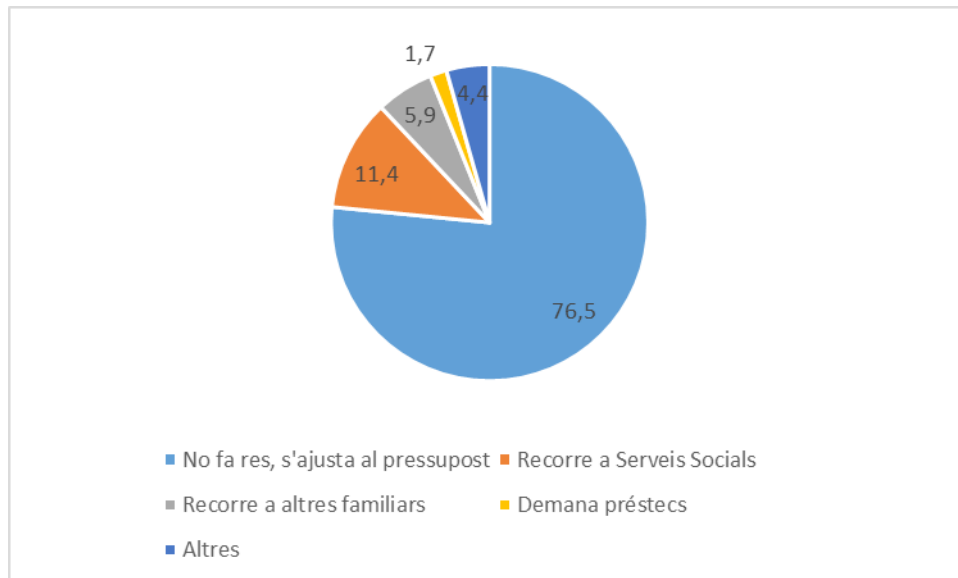
Percentatge de població amb dificultats per arribar a final de mes

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta i de l'Enquesta de Condicions de Vida

Estratègies de les llars que tenen algun tipus de dificultat per arribar a final de mes

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

Precisament, un dels aspectes que volíem estudiar era la percepció que la població té de les diferents eines de protecció social que les Administracions Públiques i el Tercer Sector posen a disposició de la població més vulnerable. Aquí volíem tenir en compte, d'una banda, el coneixement que es té sobre aquests serveis i, en cas de resposta era afirmativa, la valoració que se'n feia.

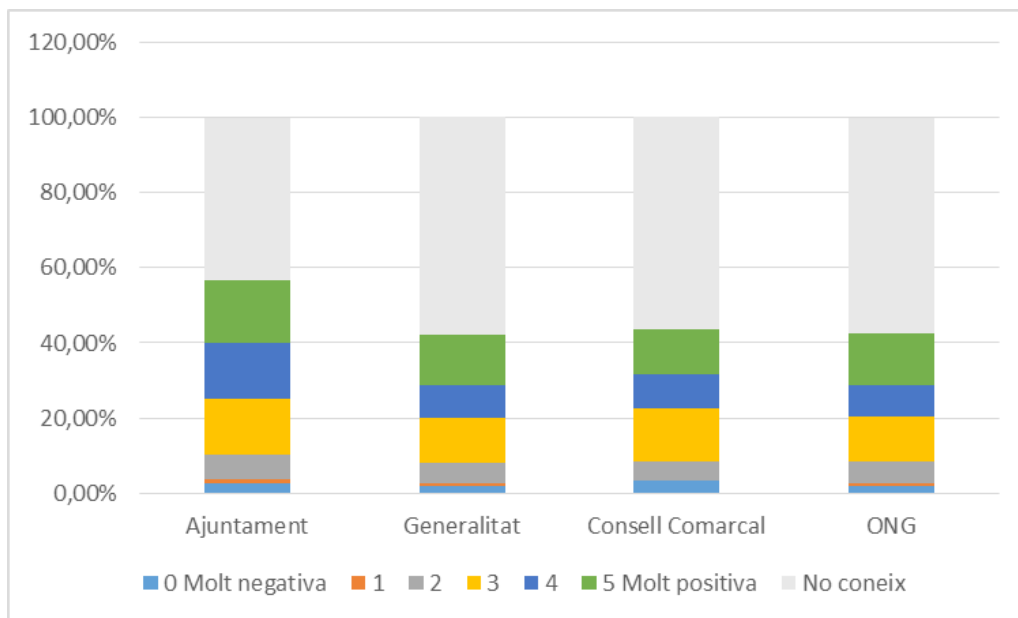
Un 56,9% de les llars declara conèixer els Serveis Socials de l'Ajuntament, que són l'instrument més conegut entre la població dels quatre sobre els quals es preguntava. A continuació, amb un grau de coneixement similar, hi ha els Serveis Socials del Consell Comarcal (43,7%), les ONG (42,6%) i els Serveis Socials de la Generalitat (42%).

Pel que fa a la valoració que es fa de la feina efectuada, els Serveis Socials de l'Ajuntament són l'ítem amb major percentatge de valoració positiva i amb menor percentatge de valoració negativa. El 31,7% de les llars en fa una valoració positiva, per un 3,8% que la fa negativa. Fugint de valoracions sobre la qualitat del servei prestat pels diferents organismes, sí que sembla evident que l'estructura de proximitat vinculada als Ajuntaments té, almenys a Valls, un

grau de coneixement i una valoració reconegudes per la població. Ara bé, hem detectat un factor distorsionador que caldria estudiar amb major deteniment des dels mateixos proveïdors dels recursos: en tots els casos, el grau de coneixement d'aquestes eines és superior entre les llars que no es troben en risc de pobresa que entre les que sí que s'hi troben. Per exemple, el 18,2% de les llars que coneixen els Serveis Socials de l'Ajuntament es troba en risc de pobresa, un percentatge que fins i tot és inferior al 18,4% de llars en risc de pobresa al municipi i que, per tant, indica que caldria donar major fluïdesa als canals de difusió de les eines de protecció social disponibles per la ciutadania.

Grau de coneixement i valoració de diferents serveis socials

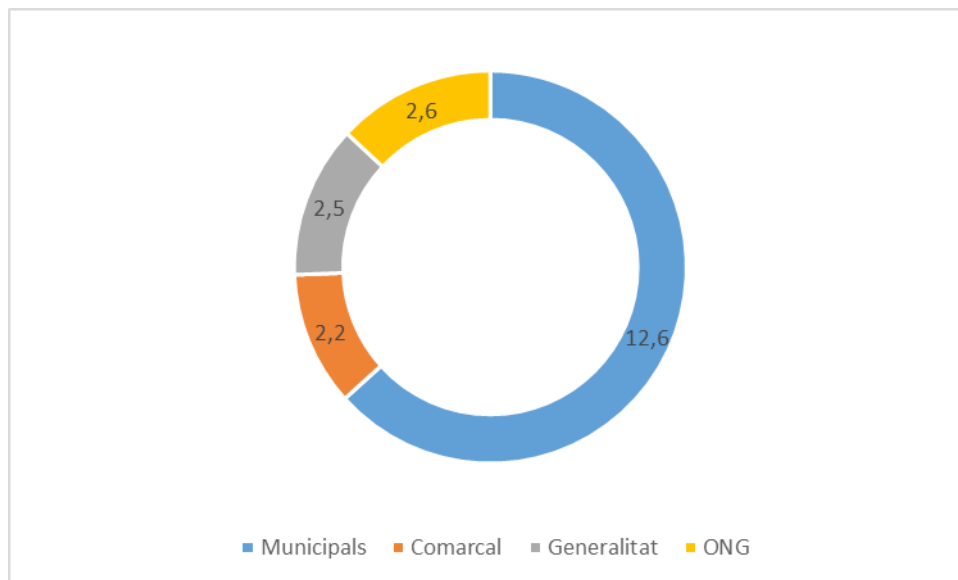

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

Quan es pregunta només als usuaris d'aquests serveis, la major part han utilitzat els Serveis Socials municipals: representen el 12,6% del total de llars vallenques i multipliquen per cinc l'assistència d'altres tipus de serveis. Aquestes dades concorden amb l'estimació d'usuaris feta des de Serveis Socials: aproximadament 3.200 persones l'any 2016, que representen poc més del 13% de la població.

Ús de serveis Socials, segons organisme (només usuaris)

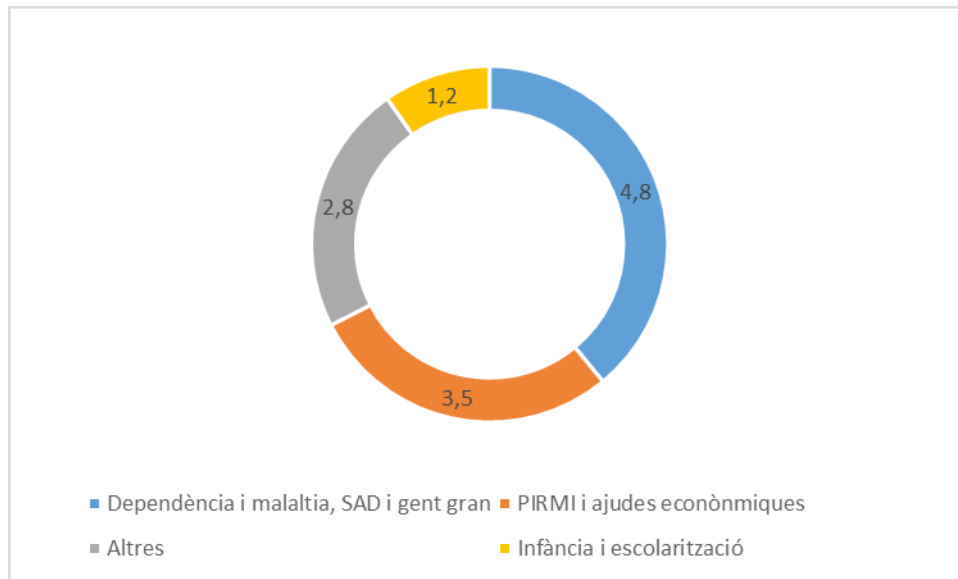

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

Per tipus d'atenció, les demandes relacionades amb la dependència i la malaltia, el SAD i l'atenció a la gent gran han estat les més sol·licitades, seguides de les ajudes econòmiques.

Ús de serveis Socials, segons tipus d'atenció (només usuaris)

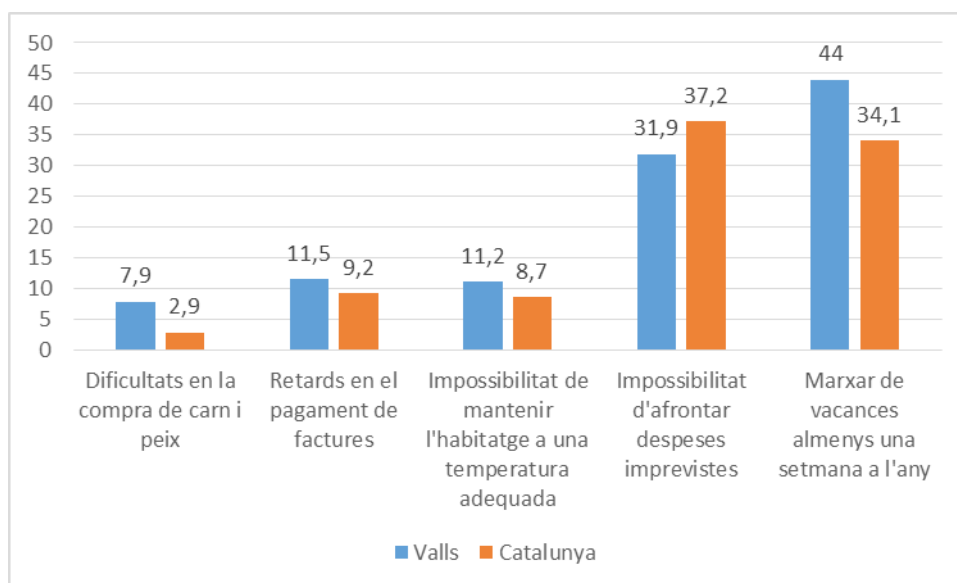
Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

4.3. Privació

Les dades de privació també presenten generalment uns resultats lleugerament superiors a la mitjana catalana, a excepció de la impossibilitat d'afrontar despeses imprevistes, que en aquest cas és inferior. El 7,9% de les llars tenen dificultats per comprar carn i peix, l'11,5% afirmen haver patit almenys un retard en el pagament de les factures durant el darrer any, un 11,2% es trobaria en dificultats per mantenir l'habitatge a una temperatura adequada, el 31,9% no pot afrontar despeses imprevistes i el 44% no pot marxar de vacances almenys una setmana a l'any.

Grau de privació a les llars, per tipus

[Nota: en el primer ítem, les dades de Catalunya fan referència a impossibilitat de comprar carn i peix i les de Valls fan referència a dificultat]

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta i de l'Enquesta de Condicions de Vida

La major mancança als habitatges del municipi pel que fa a instal·lacions és l'absència de calefacció: un 20,8% no la tenen instal·lada i un 3,1% la tenen instal·lada però no donada d'alta.

Percentatge de llars que disposen de diversos tipus d'equipament

	Valls
Aigua corrent	99,5
Aigua calenta	99,5
Llum (inclou gas)	99,2
Calefacció	76,1
Lavabo	99,5

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

Pel que fa a l'equipament de la llar, les principals carències per motius econòmics es situen en l'absència d'aire condicionat (12,7%), d'ascensor (8,5%) i de rentaplats (7,9%).

Percentatge de llars que no poden disposar de diferents tipus d'equipaments als habitatges per motius econòmics

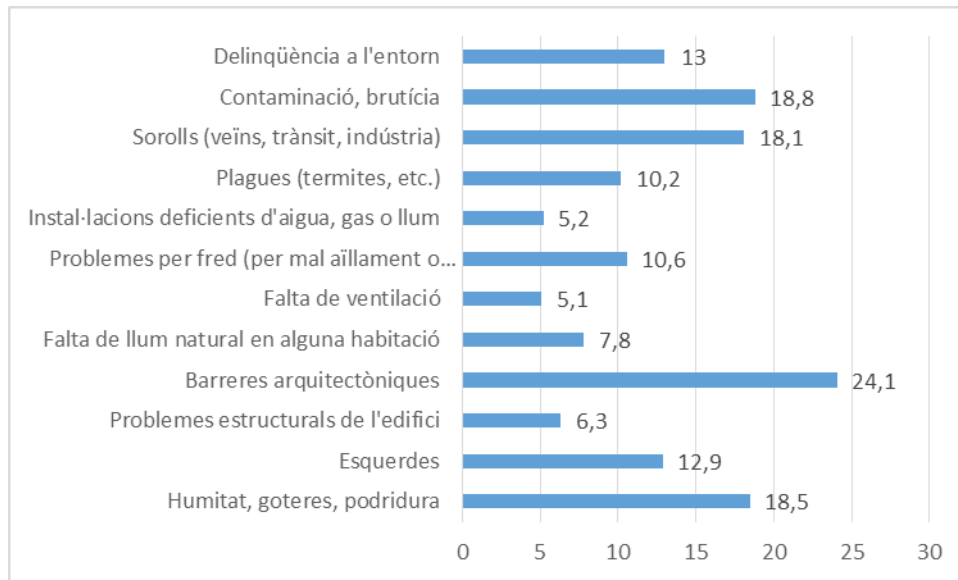
	Valls	Catalunya
Cuina	0	-
Forn	0,5	-
Microones	1,7	-
Frigorífic	0	-
Rentadora	0,6	0,1
Rentaplats	7,9	-
Telèfon	2,3	0,3
Televisió	0	0,1
Ordinador	5,4	5,1
Accés a internet	5,1	-
Calefacció o estufes	1,9	-
Aire condicionat	12,7	-
Vehicle personal	6,4	6,8
Ascensor	8,5	-

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta i de l'Enquesta de Condicions de Vida

Una altra bateria de preguntes ha fet referència a alguns indicadors de privació referents a l'estat de l'habitatge i al seu entorn. Els majors problemes pel que fa al nombre d'habitatges afectats a Valls són, per ordre descendent: les barreres arquitectòniques (24,1%), la contaminació i brutícia (18,8%), la humitat, goteres i podridura (18,5%) i el soroll a l'entorn (18,1%). En la comparativa amb les dades de Catalunya, entre els indicadors disponibles, s'entreveu una major afectació de la privació en els habitatges de Valls.

Problemes que presenta l'habitatge (i entorn)

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

Problemes que presenta l'habitatge (i entorn)

	Valls	Catalunya
Humitat, podridura, goteres	18,5	6,4
Esquerdes	12,9	-
Problemes estructurals	6,3	-
Barreres arquitectòniques	24,1	-
Falta de llum	7,8	3,7
Falta de ventilació	5,1	-
Problemes de fred	10,6	-
Instal·lacions deficientes	5,2	-
Plagues	10,2	-
Sorolls a l'entorn	18,1	14,6
Contaminació o brutícia a l'entorn	18,8	7,1
Percepció de delinqüència	13	9

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta i de l'Enquesta de Condicions de Vida

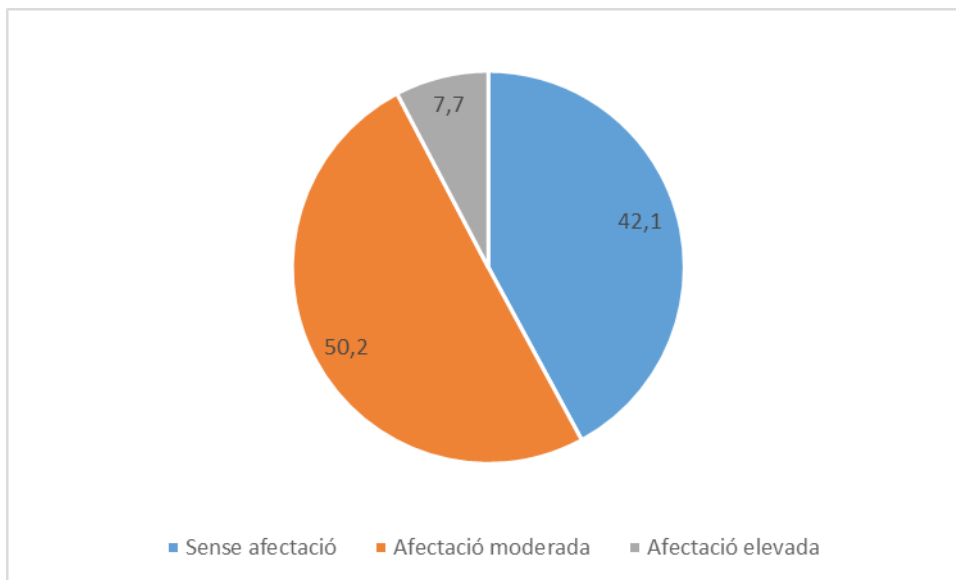
A partir d'aquestes dotze variables de problemes que potencialment pot patir l'habitatge, hem realitzat una recodificació de les puntuacions de la següent manera:

- Sense afectació: cap problema assenyalat (valor = 0).
- Afectació moderada: entre un i quatre problemes assenyalats (valor = 1).
- Afectació elevada: més de quatre problemes assenyalats (valor = 2).

El resultat de dita recodificació és l'Índex de Problemes de l'Habitatge (IPH) que de forma agrupada ofereix els següents resultats:

- Un 42% de les llars no presenten cap mena d'afectació.
- Un 50% de les llars presenta entre un i quatre problemes assenyalats.
- Un 8% de les llars poden considerar-se amb una afectació elevada.

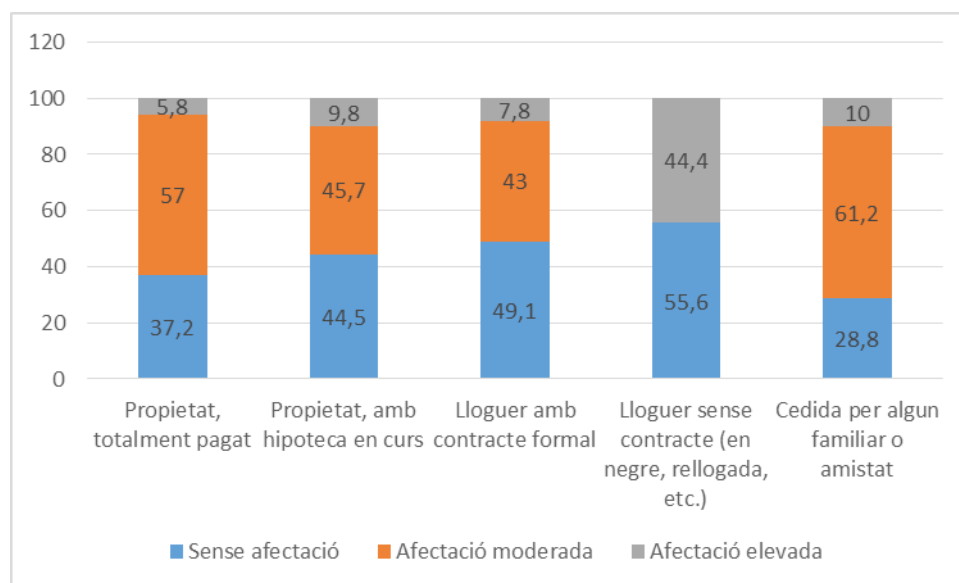
Índex de Problemes de l'Habitatge (IPH) (recodificat): percentatge de llars que presenten afectació en diferents problemes.

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

Problemes de l'habitatge segons regim de tinença de la llar

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

La major afectació de problemes de la llar es dona als habitatges de lloguer sense contracte (44,4% d'afectació elevada) i als habitatges cedits per algun familiar o amiat (61,2% d'afectació moderada i 10% d'afectació elevada), seguit dels habitatges de propietat completament pagats (57% d'afectació moderada i 5,8% d'afectació elevada), els de propietat amb hipoteca en curs (45,7% d'afectació moderada i 9,8% d'afectació elevada), i els lloguers amb contracte formal (43% d'afectació moderada i 7,8% d'afectació elevada).

Problemes de l'habitatge segons regim de tinença de la llar

	Valls		
	Sense afectació	Afectació moderada	Afectació elevada
Propietat, totalment pagat	37,2	57,0	5,8
Propietat, amb hipoteca en curs	44,5	45,7	9,8
Lloguer amb contracte formal	49,1	43,0	7,8
Lloguer sense contracte (en negre, rellogada, etc.)	55,6	-	44,4
Cedida per algun familiar o amiat	28,8	61,2	10,0

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

Finalment, el fet d'estar sotmès a modalitat de protecció pública no comporta diferències substancials respecte a l'indicador de problemes de l'habitatge. En el conjunt del municipi els habitatges sotmesos a protecció oficial es concentren en la categoria d'afectació moderada (62,7% respectivament). En les altres dues categories (sense afectació o amb afectació elevada), en canvi, hi ha major percentatge d'habitatges que no estan sotmesos a la protecció oficial.

Problemes de l'habitatge segons si està sotmès algun tipus de protecció oficial o pública

	Valls		
	Sense afectació	Afectació moderada	Afectació elevada
Si	34,2	62,7	-
No	40,7	53,6	5,7

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

5. Coneixement de l'entorn, participació i relacions socials

5.1. El coneixement de l'entorn

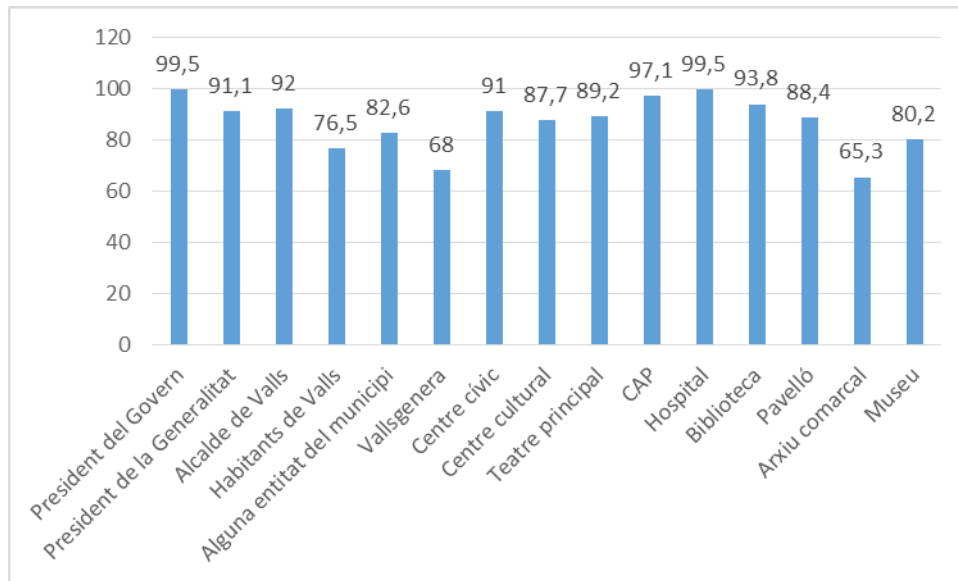
Entenem el coneixement de l'entorn com un mecanisme que garanteix l'accés a un major ventall de recursos en cas de necessitat. Donada la importància que creiem que té aquesta dimensió en el dia a dia de la població, el qüestionari ha avaluat el grau de coneixement que les llars vallenques tenen sobre el seu entorn social més immediat a partir d'una sèrie de preguntes sobre la identificació correcta d'11 equipaments del municipi. A aquesta bateria de preguntes hi hem afegit una avaluació de l'accés a la informació general que tenen les llars, mesurats de manera senzilla a través del coneixement dels noms dels presidents del Govern estatal, de la Generalitat de Catalunya i de l'Alcalde de Valls, així com del nombre aproximat d'habitants del municipi (24.285 l'any 2016, segons el padró municipal d'habitants publicat a l'IDESCAT).

Els quinze ítems seleccionats són identificats correctament per almenys sis de cada deu llars enquestades, i sis d'aquests ítems presenten un grau de coneixement àmpliament generalitzat: almenys 9 de cada 10 llars els identifiquen correctament: són el Pius Hospital (99,5%), el nom del President del Govern estatal (98,9%), el CAP Doctor Sarró Roset (97,5%), la Biblioteca Carles Cardó (94,1%), el nom de l'Alcalde de Valls (91,3%) i el Teatre Principal (90,6%).

En canvi, en l'escala oposada hi trobem equipaments com l'Arxiu Comarcal (63,9% de llars que l'identifiquen correctament), Vallsgenera (65,8%), així com el nombre aproximat d'habitants del municipi (74,5%). Tots tres són ítems desconeguts per almenys 1 de cada 4 llars. Els altres sis ítems restants, des del nom del President de la Generalitat (89,9%) fins al Museu de Valls (81,3%), presenten un grau de coneixement que es situa entre un 80% i un 90% de les llars del municipi.

Percentatge de llars que identifiquen correctament diversos equipaments o institucions

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

S'ha considerat rellevant avaluar com varia el grau de coneixement en funció dels principals perfils socials del municipi, el que permet determinar quina població presenta més problemàtiques per involucrar-se en el dia a dia del municipi per falta d'informació sobre l'existència d'aquests serveis.

D'entrada, per al conjunt de llars enquestades, la mitjana de les puntuacions de coneixement de l'entorn és superior quan la persona que ha respost l'entrevista ha estat un home (mitjana del 90%) que quan ha estat una dona (83,9%). Només els noms del President del Govern i de l'Alcalde de Valls, el CAP i la Biblioteca són més coneguts entre les dones, encara que la diferència és escassa respecte al col·lectiu masculí.

Les diferències per raó de sexe sí que s'accentuen en els ítems menys coneguts pel conjunt de la població, i que resulten especialment desconeguts entre les dones. L'Arxiu Comarcal, Vallsgenera, el número d'habitants de Valls i el Centre Cultural presenten una divergència d'almenys 10 punts entre el grau de coneixement que en tenen els homes i les dones, i hi ha almenys tres de cada deu dones que han respost l'enquesta que no coneixien aquests quatre ítems.

Grau de coneixement de l'entorn. Total de llars, segons sexe

	Home	Dona	Total
Hospital	100	99,2	99,5
President del Govern	98,8	98,9	98,9
CAP	93,9	100	97,5
Biblioteca	93,2	94,8	94,1
Alcalde de Valls	90,8	91,7	91,3
Teatre Principal	94,1	88,2	90,6
President de la Generalitat	93,7	86,9	89,9
Centre cívic	91,2	88,1	89,4
Pavelló	93	86,3	89
Centre cultural	96	82,7	88
Alguna entitat del municipi	85,7	80,5	82,8
Museu	83,2	80	81,3
Habitants de Valls	83,3	67,3	74,5
Vallsgenera	76	59,1	65,8
Arxiu Comarcal	76,7	55,4	63,9
Mitjana	90,0	83,9	86,4

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

Un segon focus d'interès ha estat el lloc de naixement de la població. Es fa evident l'existència d'una bretxa en el coneixement dels quinze ítems en funció de si la població ha nascut o no a l'estranger. Davant la mitjana de coneixement del 86,4%, entre la població nascuda fora de l'Estat aquest registre cau fins el 70,9%.

Tots els ítems presenten un menor grau de coneixement entre la població nascuda a l'estranger excepte el CAP i la Biblioteca (un 97,5% i un 94,1% d'aquest col·lectiu els coneix, respectivament). Les principals diferències respecte al conjunt de població es deuen al major desconeixement que la població nascuda a l'estranger té de l'existència de l'Arxiu Comarcal (diferència de 46 punts), de Vallsgenera (31,1 punts), del nombre d'habitants del municipi (28,5 punts), del nom d'almenys una entitat del municipi (25,7 punts) i del nom de l'Alcalde (25,5 punts). Aproximadament un terç de la població nascuda a l'estranger no coneix el nom de l'Alcalde de Valls, la meitat no coneix el nom de cap entitat del municipi i almenys dues de cada tres no coneixen Vallsgenera o l'Arxiu Comarcal.

En segon lloc, la desigualtat per raó de sexe es fa més palesa entre la població nascuda a l'estranger, a causa d'una major diversitat en els graus de

coneixement de cada ítem. A diferència del que passa amb el conjunt de població, ara el grau de coneixement dels diversos ítems és superior en les dones (73,9% de mitjana) que en els homes (66,4%). Ítems com el Pavelló, el Museu, el CAP, el Teatre Principal o el nom de l'Alcalde són coneguts sempre per almenys tres de cada quatre dones nascudes fora d'Espanya, i en tots aquests casos amb 20 punts de coneixement més que entre els homes. Només Vallsgenera es segueix mantenint com un ítem masculinitzat també entre la població nascuda a l'estranger.

Grau de coneixement de l'entorn. Llars en les quals la persona entrevistada ha nascut fora d'Espanya, segons sexe

	Homes nascuts a l'estranger	Dones nascudes a l'estranger	Total de població nascuda a l'estranger
Hospital	100	100	100
Biblioteca	100	98	98,7
President del Govern	94	92,7	93,4
CAP	69,4	100	90
Centre cívic	73,5	88,2	83,4
Pavelló	57,1	96,1	83,4
Teatre Principal	57,1	87,1	77,3
President de la Generalitat	79,6	74,6	77,3
Centre cultural	73,5	73,5	73,5
Alcalde de Valls	52,5	81,5	65,8
Museu	38,8	77,2	64,7
Alguna entitat del municipi	46	64,1	54,3
Habitants de Valls	50	47,4	48,8
Vallsgenera	79,6	12,9	34,7
Arxiu Comarcal	24,5	14,7	17,9
Mitjana	78,2	90,0	70,9

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

Aprofundint en aquest perfil de població, hem desagregat també les dades de la població nascuda al Marroc, origen principal de la població nascuda a l'estranger a Valls, si bé alguns resultats es veuen afectats per la menor disponibilitat pel que fa a la mida de la mostra. El grau de coneixement mitjà dels quinze ítems cau encara més, fins el 66,8% de mitjana, 4,1 punts per sota

del registre de la població nascuda a l'estranger i 19,6% menys que el conjunt de població val·lenca. Una bossa substancial de llars d'aquest perfil desconeixen aspectes com el número d'habitants de Valls (el grau de coneixement cau fins el 21,6% del total de població), l'existència de l'Arxiu Comarcal (27,2%), Vallsgenera (46,3%), el nom d'alguna entitat del municipi (56,3%), el nom de l'Alcalde de Valls (58,8%), el Museu de Valls (61,3%) o el nom del President de la Generalitat (61,8%).

Tal com passa entre el conjunt de població nascuda a l'estranger, la mitjana del grau de coneixement dels quinze ítems torna a ser superior entre les dones (69,2%) que entre els homes (63,8%). Això s'explica altra vegada per uns majors nivells de coneixement d'espais com el Teatre Principal, el CAP, l'Hospital, la Biblioteca, el Pavelló o el Museu, mentre que Vallsgenera segueix sent eminentment masculinitzat.

Grau de coneixement de l'entorn. Llars en les quals la persona entrevistada ha nascut al Marroc, segons sexe

	Homes nascuts Marroc	Dones nascudes Marroc	Total de població nascuda al Marroc
President del Govern	88,3	84,4	86,6
President de la Generalitat	69,8	51,5	61,8
Alcalde de Valls	53	66,2	58,8
Habitants de Valls	23,5	19	21,6
Alguna entitat del municipi	51,7	62,3	56,3
Vallsgenera	100	-	46,3
Centre cívic	83,8	72,1	77,5
Centre cultural	83,8	72,1	77,5
Teatre Principal	43,2	100	73,8
CAP	59,5	100	81,3
Hospital	100	100	100
Biblioteca	100	100	100
Pavelló	43,2	95,3	71,3
Arxiu Comarcal	18,9	34,1	27,2
Museu	37,8	81,4	61,3
	63,8	69,2	66,8

Nota: (-) Població no detectada a la mostra

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

Una segona perspectiva d'anàlisi s'ha centrat en la tipologia de llar a la qual pertanyen les persones que han respost l'enquesta. Com s'aprecia a la taula,

les llars formades per una persona adulta que viu sola, per una parella amb infants, per una parella sola i per una persona adulta amb infants presenten un grau de coneixement que es mou entre el 85% i el 90% de mitjana pels quinze ítems. En canvi, en la resta de tipologies de llar que hem agrupat en una darrera categoria, lligades a un major component migratori (el 22,5% de les persones entrevistades que viuen en aquestes llars ha nascut a l'estranger), el grau de coneixement mitjà cau fins el 74,9%. Majoritàriament es reproduïx la mateixa estructura de coneixement. Equipaments com l'Hospital o el CAP són àmpliament coneguts pel conjunt de la població, mentre que l'Arxiu Comarcal o Vallsgenera es mouen en uns índexs força inferiors.

Grau de coneixement de l'entorn, per tipus de llar

	Adult sol	Adult amb infants	Parella sola	Parella amb infants	Altres
President del Govern	97,5	99,2	99,9	99	100
President de la Generalitat	79,7	92,2	93,9	93,3	90,4
Alcalde de Valls	82,2	94,3	95,4	94,1	84,6
Habitants de Valls	59,2	86,9	78,3	79	70
Alguna entitat del municipi	74,9	92	86	83,5	86,4
Vallsgenera	79,5	40,3	70	68,7	32,5
Centre cívic	100	77,6	85,5	93,8	87,7
Centre cultural	100	86,7	83,2	90,7	87,7
Teatre Principal	100	86,7	85,5	93,5	100
CAP	100	100	100	96,1	81,7
Hospital	100	100	98,9	100	100
Biblioteca	100	86,7	94,4	96,5	75
Pavelló	87,3	86,7	85,5	95,1	70,6
Arxiu Comarcal	87,3	68	65,9	61,2	28,6
Museu	87,3	82,5	83,2	84,1	28,1
Mitjana	89,0	85,3	87,0	88,6	74,9

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

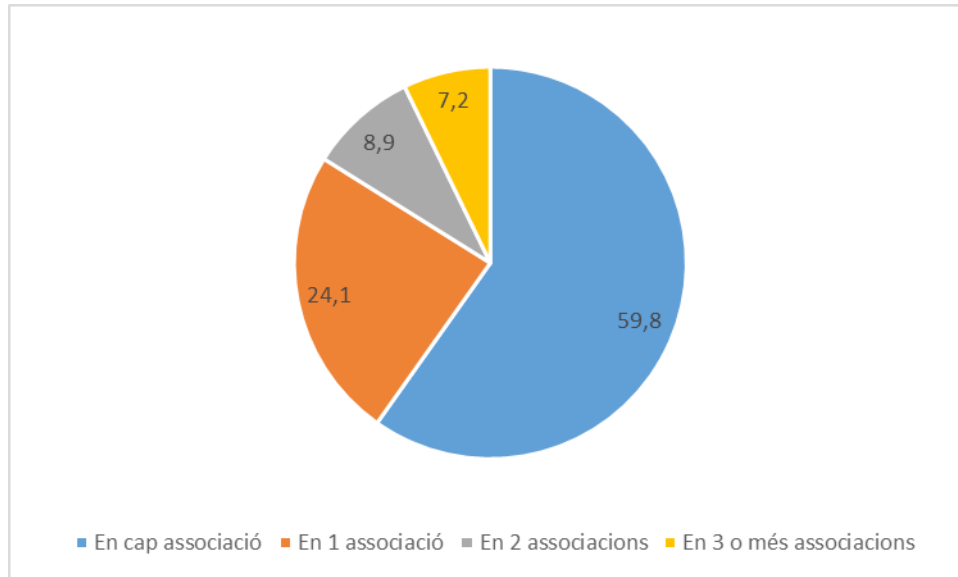
5.2. Participació i relacions socials

Dins d'aquest capítol, una segona direcció d'anàlisi ha consistit en avaluar el grau d'implicació activa de la població en l'entorn social, mesurat ara a través de la participació en diverses associacions, entitats o organitzacions (formals o informals) del municipi, i entenent que es tracta d'una participació activa i no només, per exemple, de pagar una quota. El 59,8% de les persones

enquestades declara no estar participant en cap associació, organització o entitats similars, el 24,1% participa en una, el 8,9% en dues i el 7,2% en almenys tres.

Grau de participació en associacions, entitats o organitzacions

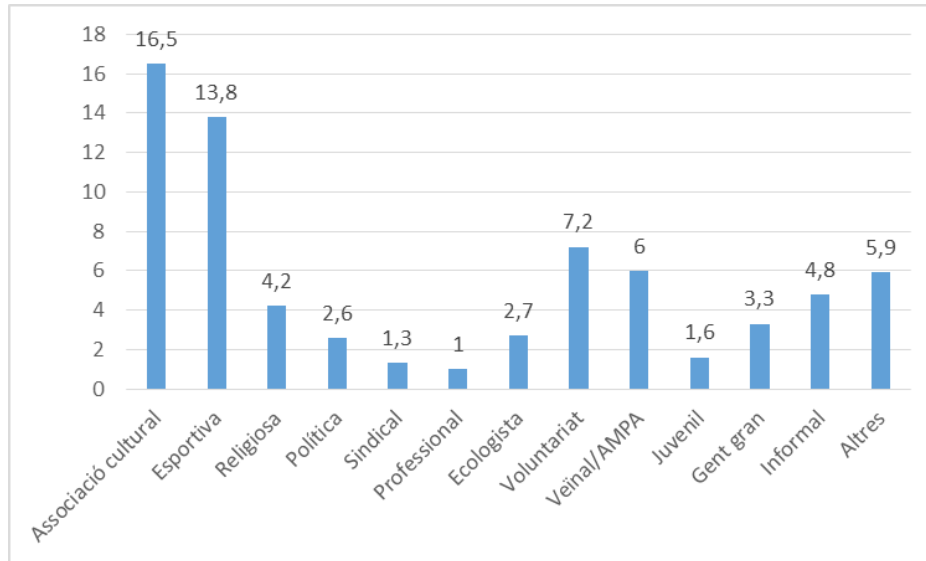

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

Les associacions culturals i les esportives són les que presenten un major grau de població involucrada, del 16,5% i del 13,8% respectivament. La resta d'opcions es situen per sota del 10%.

Grau de participació en associacions, entitats o organitzacions, segons tipus

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

Per perfils, el grau de participació és substancialment inferior entre les dones (66,6%) que entre els homes (51,3%) i entre la població nascuda a l'estranger (72,7%) respecte a la mitjana del municipi (59,8%). En el cas dels homes són força més habituals els casos de participació en dues o més associacions, entitats o organitzacions. Entre la població nascuda a l'estranger, el grau de participació decau especialment si són homes (un 80,2% no participa en cap associació, entitat o organització), o persones nascudes al Marroc (79,8%, amb equilibri entre homes i dones).

Grau de participació en associacions, entitats o organitzacions, segons perfil

	Cap	Una	Dues o més
Home	51,3	24,0	24,7
Dona	66,6	24,1	9,2
Home nascut fora d'Espanya	80,2	15,4	4,4
Dona nascuda fora d'Espanya	60,4	30,2	9,4
Total de nascuts fora d'Espanya	72,7	20,9	6,4
Home nascut al Marroc	81,3	14,4	4,3
Dona nascuda al Marroc	77,9	22,1	0,0
Total de nascuts al Marroc	79,8	17,7	2,5

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

Finalment, la relació entre perfils i tipus d'associació marca alguns trets rellevants del model de participació, que procedim a detallar:

- a) D'entrada, la participació masculina és superior a la femenina en tots els tipus d'associacions excepte les religioses. Les diferències per raó de sexe són substancials tant entre les tipologies d'associacions majoritàries (culturals i esportives) com també entre les minoritàries.
- b) Les associacions culturals, que com diem són les predominants al conjunt de Valls, tenen un major grau de participació masculina (22,9%) que femenina (11,2%), i de població autòctona que de població nascuda a l'estranger (8,7%).
- c) Entre la població nascuda a l'estranger, la majoria està involucrada en associacions religioses (10,8%). Això es deu, sobretot, a la implicació que hi tenen les dones, entre les quals aquest tipus d'associació és predominant (17,3%) i triplica la dels homes (5,3%). De fet, els homes nascuts a l'estranger tendeixen a tenir una major participació en associacions esportives (12%) i culturals (6,7%), fent baixar les associacions religioses fins la tercera posició dins del col·lectiu masculí. Desagregant encara més el perfil, entre la població nascuda al Marroc s'accentua la diferenciació de rols, amb una major implicació femenina en les associacions religioses (18,6%) i masculina en les culturals (13,1%).

Grau de participació en associacions, entitats o organitzacions, segons tipus i perfil

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	K
Associació cultural	22,9	11,2	16,5	6,7	11,1	8,7	13,1	3,5	8,9	17
Esportiva	22,6	6,7	13,8	12	6	9,3	4,3	0	2,5	14,6
Religiosa	3,7	4,6	4,2	5,3	17,3	10,8	5,4	18,6	11,2	4,2
Política	3,7	1,8	2,6	0	0	0	0	0	0	2,8
Sindical	2,3	0,4	1,3	0	2,6	1,2	0	0	0	1,3
Professional	1	0,9	1	0	2,6	1,2	0	0	0	1
Ecologista	4,9	0,9	2,7	0	0	0	0	0	0	2,9
Voluntariat	8	6,6	7,2	0	0	0	0	0	0	7,8
Veïnal, AMPA	7,8	4,6	6	0	2,6	1,2	0	0	0	5,4
Juvenil	2,2	1,1	1,6	2,2	0	1,2	4,3	0	0	1,5
Gent gran	4	2,7	3,3	0	0	0	0	0	0	3,4
Informal	7,6	2,5	4,8	2,2	0	1,2	0	0	0	5,2
Altres	7,1	4,8	5,9	2,2	5,2	3,6	0	0	0	6,2

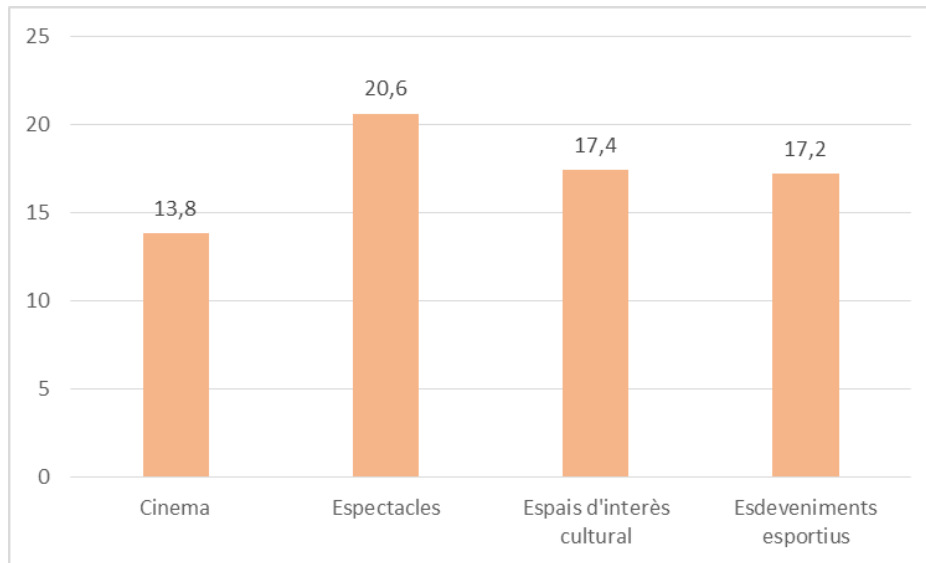
A: Homes; B: Dones; C: Total; D: Homes nascuts fora d'Espanya; E: Dones nascudes fora d'Espanya; F: Total de nascuts fora d'Espanya; G: Homes nascuts al Marroc; H: Dones nascudes al Marroc; I: Total de nascuts al Marroc; ; K: Població resident fora del Barri Antic.

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

Un altre àmbit de la participació recau en l'assistència a determinat tipus d'activitats socials i culturals. Hi ha una bossa de població que, per motius econòmics, declara que no es pot permetre assistir a diferents esdeveniments de tipus social o cultural que tenen associat algun cost econòmic. Aquesta bossa està formada per entre una de cada cinc i una de cada set llars, les quals no poden assistir a espectacles (20,6%), espais d'interès cultural (17,4%), esdeveniments esportius (17,2%) o anar al cinema (13,8%). La mitjana d'afectació és, per tant, del 17,2%, una xifra similar a la que l'ECV calcula per a Catalunya l'any 2016: en aquest cas, la variable que agrupa l'assistència a diversos tipus d'activitats (espectacles, esports, cinema, concerts, etc.) registra una privació del 16,2% de la població per tota Catalunya.

Percentatge de població que no pot permetre's prendre part de diferents activitats per motius econòmics

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

L'afectació de tots aquests indicadors varia substancialment en funció del perfil social. Per exemple, la següent taula mostra que el fet de ser dona com, sobretot, d'haver nascut a l'estranger són perfils que comparteix la població amb majors dificultats per accedir a aquest tipus d'esdeveniments a causa del seu cost econòmic. Si en el cas del sexe les diferències generalment són moderades (amb un màxim de 4 punts en el cas de l'assistència a espectacles), en les altres dues variables el comportament ja és nítidament diferenciat.

Percentatge de població que no pot permetre's prendre part de diferents activitats per motius econòmics, segons diferents perfils

	No ha anat al cinema	No ha anat a espectacles	No ha visitat espais d'interès cultural	No ha assistit a esdeveniments esportius
Home	13,3	18,4	16,2	17,1
Dona	14,2	22,4	18,3	17,4
Nascut a l'Estat	11,3	18,6	15,7	15,7
Nascut a l'estranger	33,1	35,5	30,4	29,3
Resta de Valls	13,8	21,5	18,2	18

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

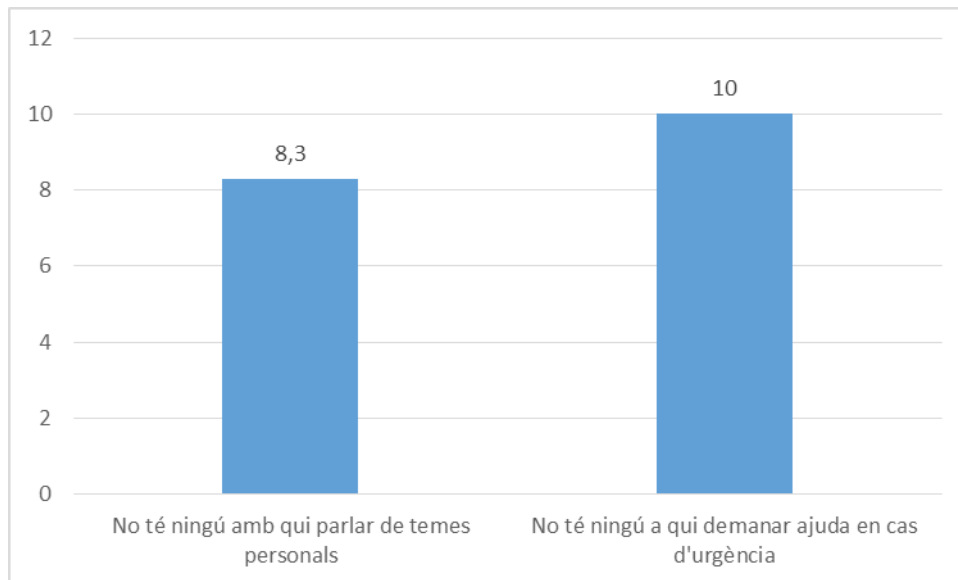
Els impediments per trobar suport en xarxes socials de proximitat presenten una afectació lleugerament inferior a la relacionada amb la participació en activitats. Hem incorporat cinc preguntes en aquest sentit. Un 3,8% de les persones enquestades declaren que no es reuneixen mai amb familiars, i un 5,2% que no ho fan mai amb amistats. Una altra pregunta fa referència explícita a la possibilitat d'efectuar trobades més intenses amb familiars o amistats que les descrites als ítems 1 i 2 (on es quantificava qualsevol tipus de contacte amb familiars o amistats), concretades en el fet de sortir a prendre alguna cosa o menjar almenys una vegada al mes. El 14,3% de les persones enquestades declara no poder-ho fer, una xifra lleugerament inferior a la que registra l'ECV per al conjunt de Catalunya l'any 2016 (amb un 16,8% de població afectada, de la qual la meitat declara no poder-ho fer per motius econòmics).

Quan es pregunta concretament sobre la capacitat d'utilitzar aquestes xarxes socials per protegir un cert nivell de benestar social, que és la dimensió a la qual ens centrarem per acabar aquest capítol, els nivells de privació han augmentat. Un 8,3% de població enquestada afirma no tenir ningú (familiars, amistats o veïns) a qui demanar ajuda en cas de necessitat urgent, i un 10% de la població declara no tenir a ningú amb qui parlar de temes personals. Són uns percentatges superiors a la mitjana catalana registrada a l'ECV (en aquest cas les dades són del 2015 ja que aquestes preguntes no es van repetir a

l'onada 2016), on les mateixes preguntes aportaven uns nivells de privació del 4,8% i del 3,4%, respectivament.

Percentatge de població que no té ningú a qui demanar ajuda en cas d'urgència o amb qui parlar de temes personals

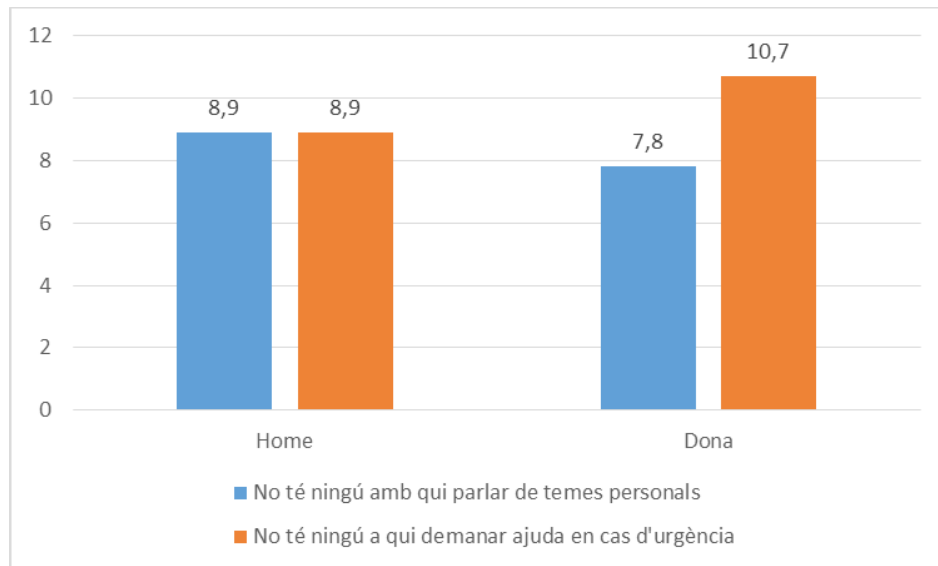

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

L'anàlisi desagregada per sexe mostra que les diferències no superen els dos punts percentuals: un 8,9% dels homes no tenen ningú amb qui parlar de temes personals, per un 7,8% de les dones, mentre que un 8,9% dels homes i un 10,7% de les dones declaren que no tindrien ningú a qui demanar ajuda en cas d'urgència.

Percentatge de població que no té ningú a qui demanar ajuda en cas d'urgència o amb qui parlar de temes personals, segons sexe

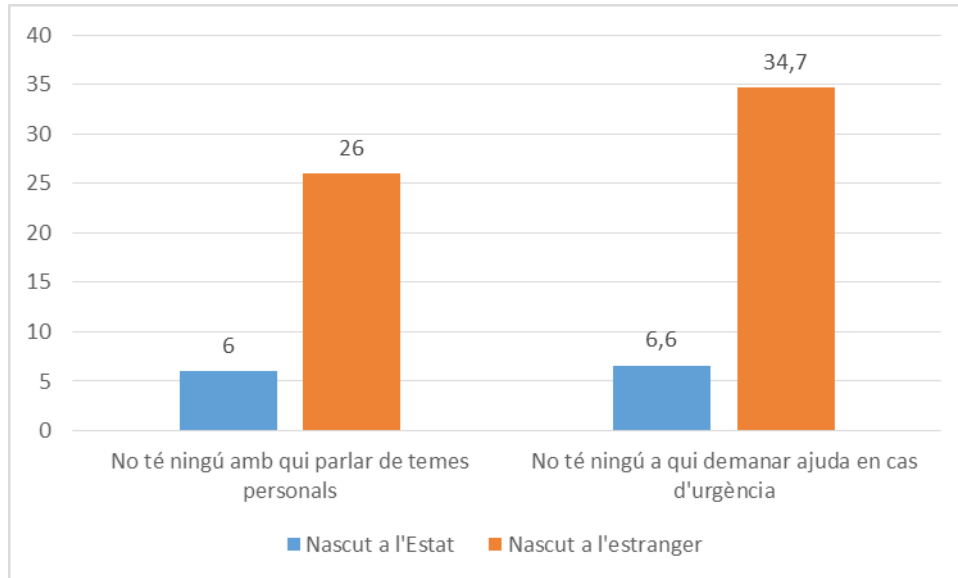

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

Per lloc de naixement, la població nascuda a l'estranger presenta una afectació clarament superior en els indicadors, el que reflecteix l'existència d'un vincle social debilitat en comparació amb el de la població autòctona. El percentatge de població nascuda a l'estranger que no té ningú amb qui parlar de temes personals quadruplica el de la població autòctona, mentre que en la impossibilitat de demanar ajuda en cas d'urgència l'afectació és cinc vegades superior.

Percentatge de població que no té ningú a qui demanar ajuda en cas d'urgència o amb qui parlar de temes personals, segons lloc de naixement

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

6. La valoració subjectiva de les condicions de vida

A més de l'anàlisi objectiva de les condicions de vida de la població, cada vegada pren més rellevància l'estudi de l'autopercepció subjectiva d'aquestes condicions, sota la premissa que són les mateixes persones qui millor determinen el seu propi nivell de vida i el del seu entorn (o, almenys, ho fan de manera més acurada a la imposició d'un observador extern).

El qüestionari administrat inclou diverses preguntes sobre la valoració subjectiva de les condicions de vida de la població varenca, així com de la percepció sobre l'evolució del municipi, que procedim a descriure tot seguit.

6.1 Sobre el nivell de vida de les llars

El primer àmbit d'anàlisi són les pròpies llars. D'entrada, s'han formulat dues preguntes amb l'objectiu de determinar la percepció sobre el nivell de vida de la llar respecte al passat i a futur:

- En comparació amb l'any anterior, quin és el nivell de vida actual de la seva llar?
- Quin creu que serà el nivell de vida de la seva llar el proper any en relació amb el moment actual?

Tres de cada quatre llars (76,1%) considera que el nivell de vida que tenen l'any 2017 és similar al de l'any 2016, un 14,7% apunta a un empitjorament (amb un 1,5% que considera que l'evolució ha estat cap a un nivell de vida molt pitjor) i un 9,2% a una millora (un 2,7% molt millor).

En comparació a l'any anterior, com creu que és enguany el nivell de vida de la seva llar?

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

Respecte al futur, torna a ser predominant la percepció d'estabilitat. El 73,7% de les llars enquestades no preveu que el nivell de vida variï substancialment el 2018. A diferència de la pregunta anterior, però, ara el percentatge de població que preveu una millora en el període 2017-2018 és superior a l'avaluació feta respecte al període 2016-2017: el 15,2% preveu que la llar millorarà el nivell de vida en el proper any (1,7% molt millor) i l'11,2% preveu un empitjorament (2,1% molt pitjor). Per tant, tot i que l'opció predominant apunta a una estabilitat en les condicions de vida tant respecte al 2016 com al 2018, es percep un repunt de l'optimisme de cara al futur respecte a l'evolució del darrer any.

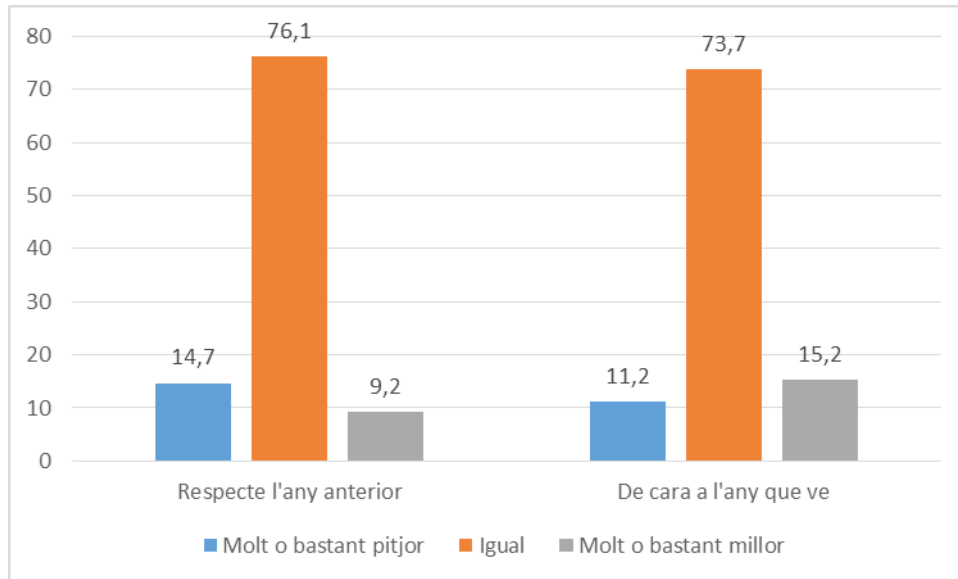
En comparació a enguany, com creu que serà el nivell de vida de la seva llar l'any que ve?

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

En comparació a l'any anterior i respecte a l'any que ve, quina valoració fa del nivell de vida de la seva llar?

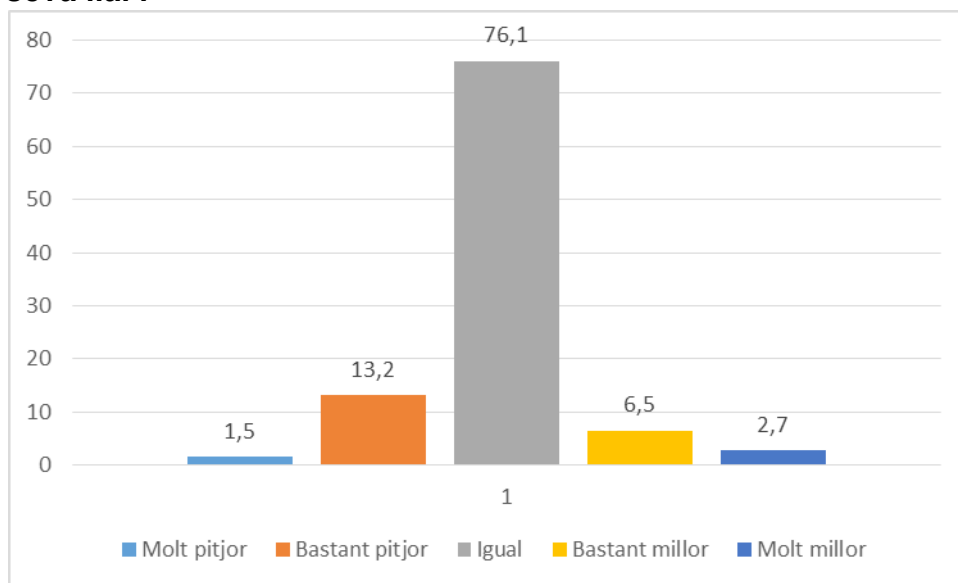

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

Els perfils de llars que afirmen amb major mesura que han patit una caiguda del nivell de vida respecte a l'any anterior (cap a bastant pitjor o molt pitjor) han sigut les formades per una persona jubilada sola (19,8%), per una parella amb familiars (18,9%), per un nucli monoparental (15,6%) i per una parella que viu sola (14,4%). De cara al futur, el pessimisme es focalitza en les llars formades per una persona jubilada sola (20,5%) i per una parella amb fills (14,2%), mentre que en la resta de perfils les categories "molt pitjor" o "bastant pitjor" es mantenen per sota del 10%. Pel que fa a les llars que declaren haver millorat bastant o molt el seu nivell de vida respecte a l'any passat, hi trobem específicament les formades per una persona adulta que viu sola (23,8% de les quals apunten a aquesta millora), mentre els registres en la resta de tipologies són inferiors al 10%. En canvi, de cara al futur la percepció de millora és generalitzada i amb registres superiors al 10% de percepció de millora hi trobem les llars formades per una persona adulta amb infants (19,3%), per una

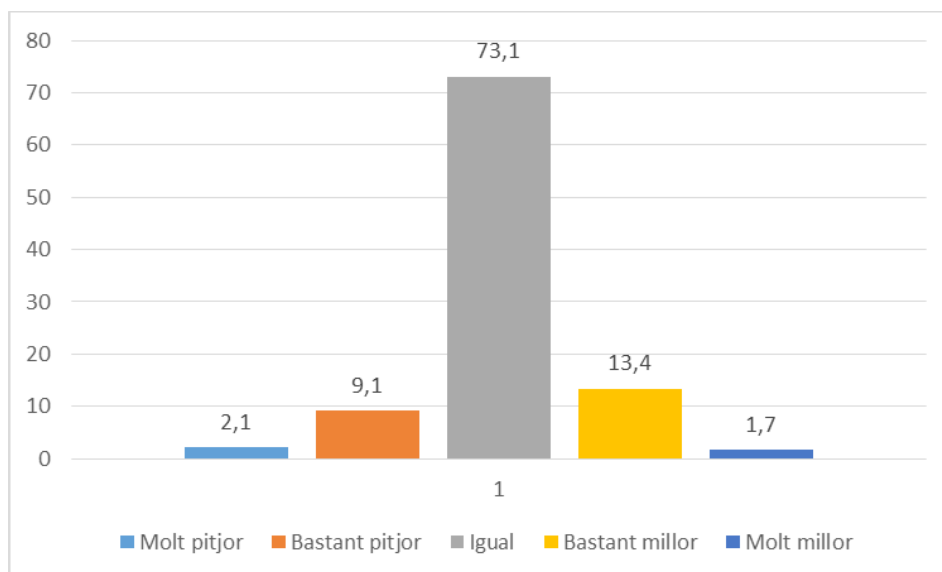
persona adulta sola (19,2%), una parella amb familiars (15,1%) i una parella sola (14,8%).

En comparació a l'any anterior, com creu que és enguany el nivell de vida de la seva llar?

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

En comparació a enguany, com creu que serà el nivell de vida de la seva llar l'any que ve?

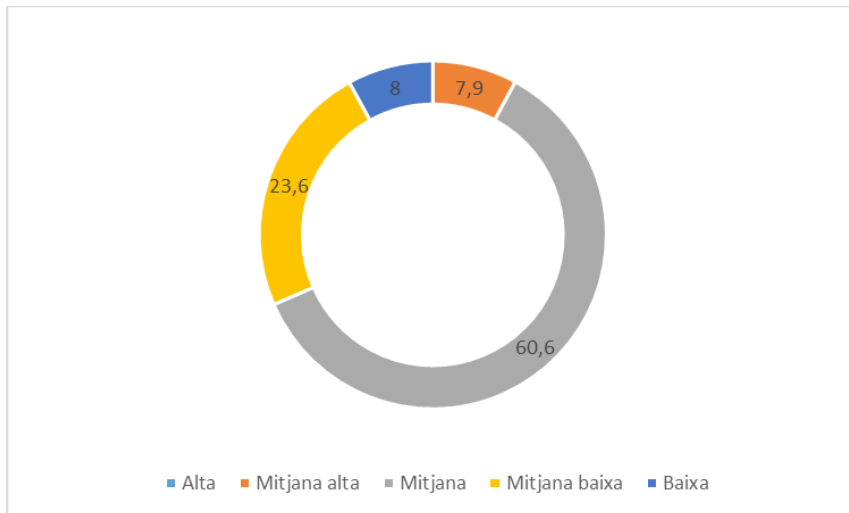

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

El darrer dels aspectes subjectius sobre els quals es preguntava a les llars feia referència a la classe social subjectiva. Majoritàriament, les llars vallenques es s'autodefineixen com de classe mitjana (60,6%), seguides de les que apunten ser classe mitjana-baixa (23,6%), deixant com a opcions minoritàries les de classe baixa (8%) i classe mitjana-alta (7,9%) i sense disposar de llars de la mostra que s'hagin definit com a pertinents a la classe alta.

En quina classe social situaria vostè la seva llar?

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

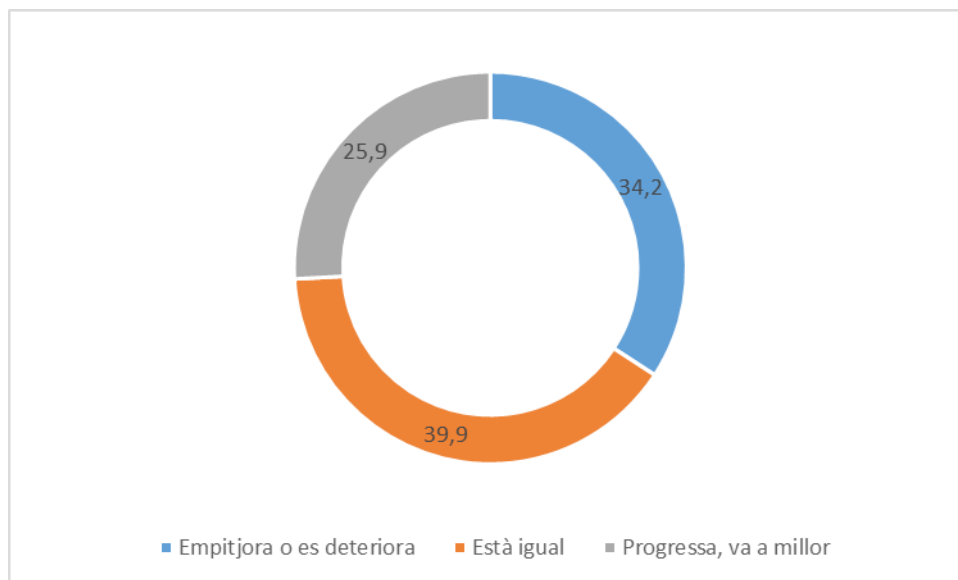

6.2 Sobre l'evolució del municipi

Un altre dels àmbits rellevants del qüestionari feia referència ja no a la percepció del nivell de vida de la pròpia llar sinó a la percepció que la ciutadania té del municipi i del barri on resideix.

Pel que fa al municipi, la major part de les llars enquestades consideren que, tot i la crisi, està igual que cinc anys enrere (39,9%), deixant en un 34,2% les que opinen que el municipi ha empitjorat i en un 25,9% les que perceben una millora.

Percepció sobre l'evolució del municipi

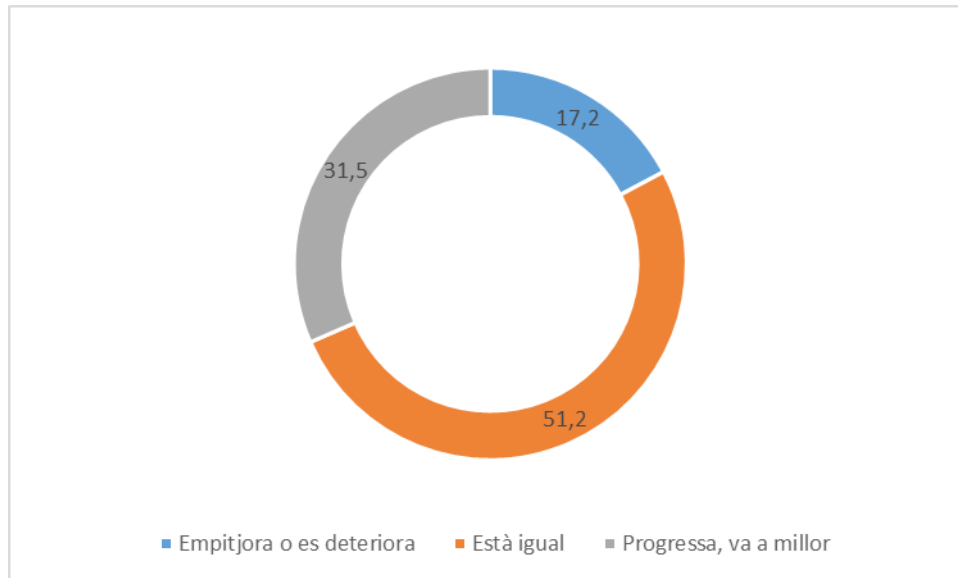

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

En aproximar-nos a la realitat dels barris, la perspectiva millora i només el 17,2% de les llars considera que el barri on està ubicada ha empitjorat. En canvi, la percepció que el barri està igual (51,2%) o que ha millorat (31,5%) és superior a la que es donava al conjunt del municipi.

Percepció sobre l'evolució del barri on es troba la llar

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

A què es deu aquesta diferència en els resultats de percepció sobre el conjunt de Valls i sobre el barri de residència? Bàsicament, al biaix produït per la percepció que es té del Barri Antic entre la resta de barris del municipi. En desagregar els resultats en funció de si la llar està ubicada o no al Barri Antic, observem notables diferències en les respostes.

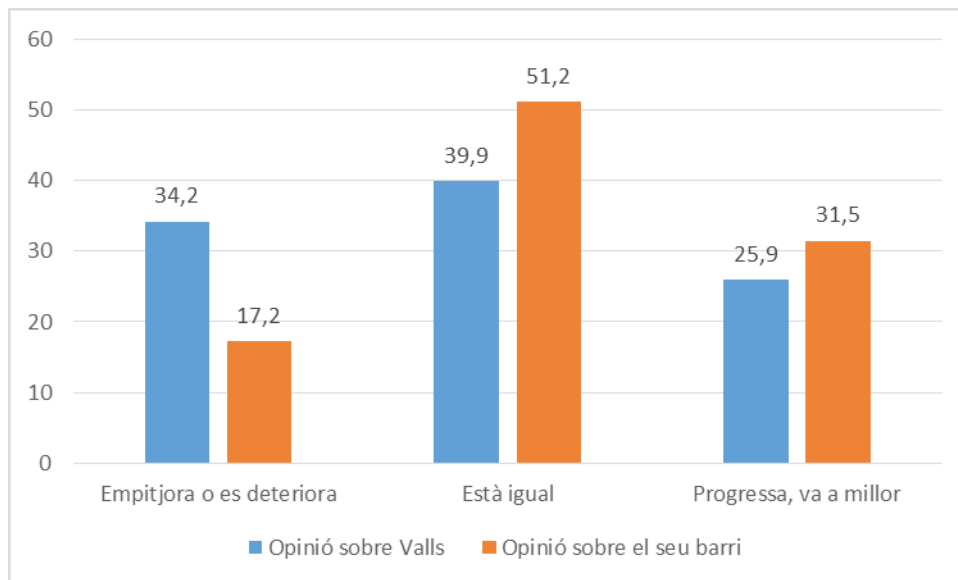
El 34,2% de les llars vallenques opinen que el municipi ha empitjorat en els darrers 5 anys, però quan fem referència al seu propi barri aquest percentatge passa a ser del 17,2%. De manera coherent, en aquestes mateixes llars la percepció de millora es dona en major mesura respecte al propi barri on es troben (un 31,5% de les llars vallenques consideren que el seu propi barri està millorant) que respecte al conjunt del municipi (aquest percentatge baixa fins el 25,9%).

En canvi, en les llars situades al Barri Antic la situació és inversa: un 48,2% d'aquestes llars creuen que el Barri Antic està empitjorant, un percentatge superior al 29% que pensen el mateix per al conjunt del municipi. Pel que fa a la percepció de millora, un 37,3% de les llars situades al Barri Antic apunta a una millora global del municipi, per només un 18,1% de les que creuen que el Barri Antic està millorant.

En definitiva, les llars del Barri Antic apunten a un empitjorament de la situació del propi barri en relació a la del conjunt de Valls, un aspecte corroborat per la percepció que tenen les llars situades a la resta del municipi.

Quina opinió té respecte a l'evolució de Valls i del barri/entorn més proper on es troba situada la seva llar?

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

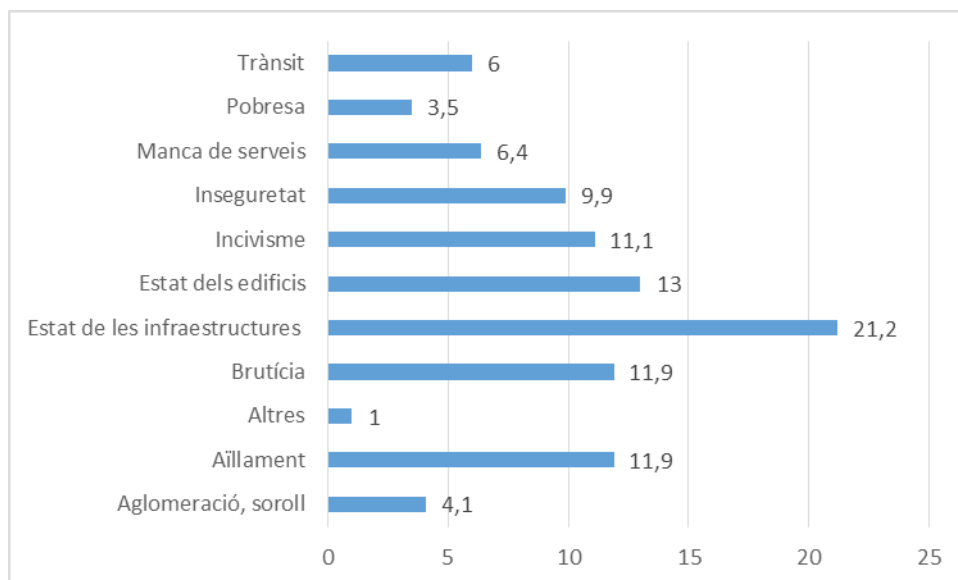
Durant el qüestionari es va oferir una bateria de possibles aspectes negatius vinculats al barri on es situava la llar, amb una elecció màxima de dos. Entre les llars que van respondre a aquesta pregunta, les derivades del mal estat dels equipaments, ja sigui de les infraestructures, o dels edificis, són els principals aspectes remarcats. L'aïllament, la brutícia, l'incivisme o la presència

de conflictes o sensació d'inseguretat completen els cinc principals aspectes indicats entre el conjunt de llars del municipi. De totes maneres, la presència d'una darrera pregunta en format obert permetia incloure altres aspectes negatius. Entre els més habituals hi ha el mal estat de diferents parcs (per exemple, el cas del parc de Barrau ha sortit en diverses ocasions), la falta d'aparcament o l'absència d'activitats atractives al municipi.

Les dades de les llars del Barri Antic mostren que l'estat dels edificis, l'incivisme i la inseguretat presenten uns registres superiors de resposta als de la resta de barris vallencs, mentre que ítems com la manca d'infraestructures, l'aïllament o la manca de serveis públics presenten uns registres inferiors, és a dir, no serien problemàtiques associades a aquest Barri Antic sinó més vinculades a altres entorns del municipi.

Principals aspectes negatius del barri on es situa la llar, remarcats (màxim 2) a partir d'una bateria tanca d'opcions de resposta.

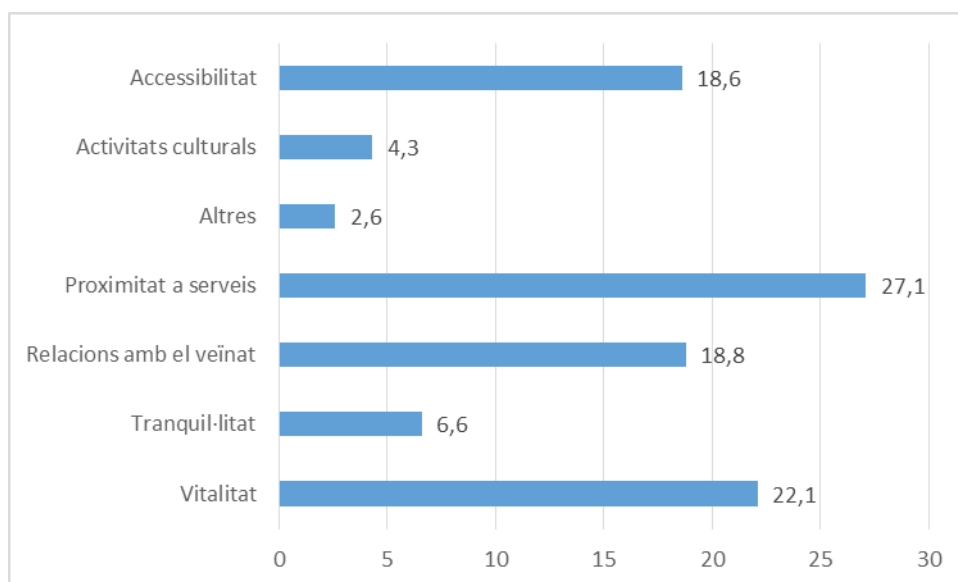
Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

Pel que fa als aspectes positius del barri on es situa la llar, i seguint la mateixa pauta que en la pregunta anterior amb un màxim de dues respostes possibles dins un ventall tancat, la proximitat a serveis, la vitalitat, les relacions amb el

veïnat i l'accessibilitat han estat els aspectes més ben valorats dels barris. En comparació, al Barri Antic s'han atorgat registres superiors en aspectes lligats a la centralitat del barri dins la vida social del municipi, com són la proximitat als serveis, la tranquil·litat i la presència d'activitats culturals, però registres inferiors pel que fa a la vitalitat i l'accessibilitat.

Principals aspectes positius del barri on es situa la llar, remarcats (màxim 2) a partir d'una bateria tanca d'opcions de resposta.

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'enquesta

Conclusions

1. L'Enquesta de Condicions de Vida de Valls 2017 en 40 dades

Capítol 1

1. En total s'han enquestat 581 llars enquestades al conjunt de Valls, entre desembre de 2016 i maig de 2017. En aquestes llars hi viuen 1.704 persones.
2. El marge d'error és inferior al 4%.
3. Es construeix una submostra al Barri Antic: 124 llars enquestades, on hi viuen 384 persones.
4. Representativitat: a través d'un mecanisme de ponderació s'adeqüen les principals característiques de la mostra a les dades del padró de població.
5. El qüestionari consta de 90 preguntes i 440 variables (donat que algunes preguntes tenen format de bateria). S'adequa al model de l'Enquesta de Condicions de Vida de l'Institut Nacional d'Estadística. Està formulat perquè una persona adulta de la llar sigui capaç de respondre les preguntes relatives al conjunt de la llar i, en cas d'absència, també les bàsiques relatives als altres membres (lloc de naixement, formació, treball, etc.).
6. Perfil de persona enquestada: home/dona d'uns 51,7 anys de mitjana (el 75% entre 40 i 62 anys), casat/da, amb estudis primaris o secundaris postobligatoris, nascuda a Valls o a la resta de Catalunya i ocupada i que viu en un pis en propietat.
7. Majoritàriament, llars formades per una parella amb infants, una persona sola o una parella que viu sola.

Capítol 2

8. El 68,5% de les llars vallenques són propietàries del seu habitatge, majoritàriament sense pagaments pendents (43,7%) respecte a les que tenen la hipoteca en vigor (24,8%). El lloguer és el règim de tinença del 28,2% de les llars.

9. La major part de les llars vallenques fan una valoració bona (70,2%) o molt bona (14%) de l'estat del seu habitatge, mentre que només un 6,2% en fa una valoració dolenta o molt dolenta.

10. La despesa mitjana mensual en l'habitatge és de 445 euros per al conjunt de Valls. La majoria de llars (45%) declaren que han de realitzar bastant d'esforç per cobrir-les. Un 18,1% realitzen un esforç baix o nul, un aspecte estretament vinculat a la tinença en propietat i sense hipoteques pendents.

Capítol 3

11. El 4,7% de la població declara tenir un estat de salut dolent o molt dolent i un 79,4% un estat de salut bo o molt bo. En el primer cas, el percentatge d'afectació és inferior a la mitjana catalana segons les dades de l'Enquesta de Condicions de Vida del 2016 (8%).

12. Aspectes com pujar o baixar escales, fer la neteja de la casa o realitzar la higiene personal són els impediments més habituals vinculats a problemes de salut.

13. L'1,5% de la població declara que les despeses en salut suposen un esforç molt gran per a l'economia de la llar i el 16,6 declara que suposen bastant esforç.

Capítol 4

14. La renda mitjana a Valls és inferior a la del conjunt de Catalunya (15.050 i 18.828 euros per unitat de consum, respectivament). Els resultats concorden amb els indicadors territorials de renda de l'IDESCAT.

15. L'habitatge (principal despesa en el 33,7% de les llars), les despeses bàsiques (25,8%) i l'educació i la cura dels fills (17,7%) són les principals partides de despesa de les llars vallenques.

16. El 63,9% de les llars ha mantingut el nivell d'estalvis durant el darrer any, i el 44,7% es declaren gens endeutades.

17. En el 29% de les llars els estalvis s'han reduït, i un 4,3% es consideren molt endeutades. La major part de l'endeutament està vinculat a préstecs hipotecaris o no hipotecaris.

18. La major part de llars vallenques es situen en una posició intermèdia quan se'ls pregunta sobre la percepció respecte a la pobresa. La puntuació mitjana és de 5,43 en una escala d'1 a 10, on 1 equival a considerar que la llar pateix un nivell elevat de pobresa i 10 equival a considerar que la llar té un nivell elevat de riquesa.

19. L'estimació de la població situada en risc de pobresa és del 24,9%. Si s'utilitza el llindar de pobresa català el percentatge augmenta fins el 26,6% mentre que si s'utilitza l'estatal es redueix fins el 17,1%.

20. La renda mitjana de cada quintil de població (trams del 20% de població total) és inferior a la mitjana catalana. En canvi, l'indicador S80/S20 apunta a una major igualtat de rendes a Valls que en comparació al conjunt del país.

21. Els resultats anteriors són coherents amb els registrats per IDESCAT, que apunten a un menor nivell de renda en relació a la mitjana catalana però a un major nivell d'igualtat en la seva distribució.

22. El risc de pobresa és particularment elevat entre la població aturada (41,9%), la població amb estudis primaris (21,1%) i amb secundaris obligatoris (32,5%).

23. Des d'un punt de vista demogràfic, la infància, la joventut i la població nascuda a l'estranger presenten un major risc de pobresa.

24. La població de major edat, amb major nivell formatiu, ocupada o jubilada, i la nascuda a l'Estat és la que presenta un risc de pobresa més baix.

25. Aquests resultats són coherents amb els registres de percepció subjectiva. A Valls el 37,7% de les llars indiquen arribar a finals de mes amb dificultats.

26. En cas de dificultat, la major part de llars s'ajusten al pressupost disponible (77%).

27. Un 11% de població que declara tenir dificultats per arribar a final de mes recorre a Serveis Socials. Entre les diverses opcions disponibles, el grau de coneixement i la valoració més positiva corresponen als Serveis Socials municipals. Els principals tipus d'atenció demandada són els vinculats a la dependència, malaltia, SAD i gent gran i al PIRMI i ajudes electròniques.

28. A partir de 12 ítems sobre deficiències presents a l'habitatge s'ha construït un índex d'afectació. El 42% de les llars vallenques no pateix cap tipus de deficiència al seu habitatge, el 50% té una afectació moderada (entre 1 i 4 deficiències) i el 8% pateix una afectació severa (més de 4).

Capítol 5

29. La major part d'ítems presents al municipi sobre els quals s'ha preguntat són coneguts per més del 85% de la població. Alguns d'aquests, com l'Hospital, el CAP, la Biblioteca, el nom de l'Alcalde i el Teatre Principal tenen un grau de coneixement superior al 90%.

30. Altres ítems, com l'Arxiu Comarcal o Vallsgenera tenen un grau de coneixement inferior al 70%.

31. Els homes tenen un grau de coneixement mitjà d'aquests ítems superior a les dones, i la població nascuda a l'Estat superior al de la població nascuda a l'estranger (especialment en relació a la nascuda al Marroc). Malgrat això, en la població nascuda a l'estranger les dones tenen un major grau de coneixement de l'entorn. Sovint es reproduïxen els rols tradicionals de gènere: els ítems vinculats a l'àrea sociosanitària (Hospital, CAP) són més coneguts per les dones, mentre que Vallsgenera presenta una notable masculinització entre la població que en coneix l'existència.

32. La major part de població (sis de cada deu) no està vinculada a cap entitat, associació o organització. El 24,1% a una, el 8,9% a dues i el 7,2% a tres o més.

33. Les entitats culturals i esportives són les que més població incorporen en termes de participació.

34. La participació masculina és superior a la femenina en tots els tipus d'associacions excepte les religioses.

35. La mitjana d'afectació en l'assistència a determinat tipus d'activitats socials i culturals per motius econòmics és del 17,2%, una xifra similar a la que l'ECV calcula per a Catalunya l'any 2016 (16,2%).

36. Un 10% de població declara que no té ningú a qui podria demanar ajuda en cas d'urgència, i un 8,3% que no té ningú amb qui parlar de temes personals. Aquests percentatges superen els registres de Catalunya (4,8% i 3,4% respectivament, però amb dades de 2015). Haver nascut a l'estranger és un factor que penalitza la població en aquestes dues dimensions.

Capítol 6

37. Hi ha una certa tendència a l'optimisme pel que fa a l'evolució del nivell de vida de les llars: un 15,2% de les llars creu que l'any 2018 el nivell de vida millorarà respecte al 2017, un percentatge superior al 9,2% de llars que consideren que el 2017 ha estat millor que el 2016.

38. La major part de llars vallenques s'ubiquen a la classe mitjana (60,6%), per un 23,6% a la classe mitjana baixa, un 8% a la classe baixa i un 7,9% a la classe alta.

39. Preguntada sobre la percepció de l'evolució del municipi, la major part de població considera que el municipi està igual (39,9%), seguida de la que creu que empitjora (34,2%) o que millora (25,9%). En canvi, quan es pregunta sobre el barri o entorn més proper, la percepció millora: un 51,2% considera que el seu entorn està igual, un 31,5% que millora i un 17,2% que empitjora. Aquesta diferència es deu al biaix produït per la percepció que es té del Barri Antic entre la resta de barris del municipi

40. El mal estat dels equipaments (infraestructures o edificis) és el punt negatiu més habitual en la valoració sobre l'entorn, seguit de l'aïllament, la brutícia o l'incivisme. Pel que fa als aspectes positius, la proximitat a serveis, la vitalitat i les relacions amb el veïnat han sigut els ítems més ben valorats.

2. Reflexions finals. La situació social a Valls

La realització de l'Enquesta de Condicions de Vida de Valls 2017, conjuntament amb l'informe "La situació social al municipi de Valls" i l'informe específic sobre les condicions de vida al Barri Antic, són una base per al coneixement de la realitat social del municipi i la posada en marxa de polítiques socials per als propers anys.

Molt possiblement, l'equip tècnic municipal trobarà reflectida en els resultats d'aquest document la seva experiència diària en el treball amb les persones i llars vallenques, incloent-hi les més vulnerables. La possibilitat de confirmar aquestes experiències, de matisar reflexions i de descobrir noves possibles línies d'actuació (i, també, de trobar el reconeixement que la població fa de la tasca dels Serveis Socials) ha estat, precisament, un dels principals objectius d'una eina com aquesta.

D'entrada, sabem que la majoria de riscos detectats en els informes que conformen aquesta diagnosi tenen un origen estructural que va més enllà de l'àmbit municipal i que són compartits pel conjunt de la nostra societat: són aspectes com l'envelliment i el sobreenvelliment progressiu de la població, com l'arribada de població d'origen immigrant (més de 3.000 individus a Valls, en pocs anys), com l'impacte de l'atur en la darrera dècada (malgrat la seva reducció en els darrers anys), com les dificultats de transició a la vida adulta per les persones joves, com les vulnerabilitats vinculades a l'habitatge o com la desigualtat de gènere, entre molts altres.

Per fer-hi front, els municipis (i encara més els municipis petits o mitjans) tenen unes competències i una capacitat d'intervenció limitades, que per tant s'han d'orientar de manera recurrent a assistir el problema quan aquest ja s'ha esdevingut. Però també és cert que la gestió dels municipis és sovint una font de conflicte. Una de les principals preocupacions de la població és que Valls comparteix una problemàtica de distribució socio-urbana (característica, d'altra banda, de la majoria de municipis mitjans i grans de la nostra societat).

Aquesta tendència facilita que es consolidin uns barris progressivament més valorats i uns altres barris més desvalorats, tant en el pla d'on es viu (és a dir, en referència a la qualitat i comoditat dels habitatges) com en l'ús dels espais i els equipaments públics. Per fer-hi front cal apostar per garantir l'existència d'uns habitatges dignes per a les persones que hi viuen i perquè el carrer i els equipaments municipals siguin un espai de trobada del veïnat. I convertir-lo en espai de trobada requereix apostar per la barreja social (*mixité*).

La recuperació econòmica ha començat a incidir en una millora d'alguns dels principals indicadors de benestar, com la disponibilitat de renda i la reducció de l'atur, malgrat que sabem que aquesta millora encara és tímida i no es distribueix de manera equitativa entre el conjunt de població. A Valls, aquesta recuperació també es comença a desvetllar amb dades com la constant reducció de l'atur des de l'any 2014 (dades de l'informe "La situació social al municipi de Valls"). La recuperació econòmica ha de ser un punt de partida per millorar les condicions de vida dels i les vallenques. Si bé és un context necessari, no té per què ser sempre suficient: de fet, les dades ja alertaven fa una dècada que els nivells de pobresa existents a la nostra societat eren substancialment elevats malgrat el creixement de l'economia.

Aquesta diagnosi identifica alguns dels principals riscos sobre els qual caldrà estar atents en els propers anys per aconseguir que, efectivament, la recuperació econòmica inclogui el conjunt de població del municipi. D'altra banda, Valls també presenta algunes oportunitats avantatjoses i diferenciades de les que cal ser conscients i aprofitar. En volem destacar dues: l'existència d'una trama urbana homogènia (sense separació física entre barris socialment

diferenciats) i la potència del teixit associatiu, que faciliten la participació comunitària i la barreja de la qual parlàvem.

Per acabar, i fent referència específica al camp de la intervenció social, entenem que cal tenir en ment almenys aquestes dues línies d'actuació:

a) La primera és que la política social que fem ha d'anar acompanyada d'una autodiagnosi que n'optimitzi socialment la seva posada en marxa: no només es tracta de valorar quins serveis oferim sinó de com els oferim (quines dificultats d'accés promovem i què exigim a canvi). En aquesta línia cal que totes les actuacions que treballen contra l'estigmatització de la pobresa i la vulnerabilitat social incorporin el reconeixement de les persones vulnerables com a ciutadans/es vallencs/ques en igualtat de condicions i amb independència del seu estatus econòmic.

b) La segona, el reconeixement de la importància que la intervenció social té en els nivells de benestar i de cohesió dels municipis. Per afrontar amb garanties aquest repte, cal apostar per la qualitat dels serveis d'atenció i intervenció social que s'ofereixen, evitar l'abús d'indicadors basats en la lògica cost-benefici econòmic (per exemple, el número de persones ateses o el número de projectes finalitzats) i poder focalitzar-nos en la capacitat d'establir un clima o vincle de confiança amb les persones ateses.

